

1. tertialrapport 2016

Sarpsborg kommune

Innhold

Økonomisk resultat.....	3
Medarbeiderresultater.....	6
Kommuneområde velferd.....	8
Strategiske prosesser	8
Økonomi	9
Tjenestemål	12
Kommuneområde oppvekst.....	14
Strategiske prosesser	14
Økonomi	16
Tjenestemål	18
Kommuneområde samfunn	19
Strategiske prosesser	19
Økonomi	25
Tjenestemål	27
Kommuneområde organisasjon.....	28
Strategiske prosesser	28
Økonomi	29
Tjenestemål	30
Kommuneområde teknisk.....	31
Strategiske prosesser	31
Økonomi	32
Tjenestemål	34
Investeringsoversikt.....	35

Økonomisk resultat

Det forventes per 1. tertial balanse ved årets slutt. Prognosen for kommuneområdene viser et negativt avvik på om lag 14,7 mill. kr etter bruk av 10 mill. kr fra enhetenes disposisjonsfond og fordeling av 13,8 mill. kr. fra økt integreringstilskudd.

Foreløpige beregninger til pensjon i KLP viser at det vil være et mindreforbruk på ca. 5 mill. kr. Det forventes med en budsjettjustering til 2. tertial for å fange opp alle effektene av årets lønnsoppgjør.

Det er anslått et positivt avvik på om lag 24 mill. kr i kommunens frie inntekter og finansielle poster, som inkluderer økt integreringstilskudd på 17,4 mill. kr.

Frie inntekter og finansielle poster

Alle tall i 1 000 kr	Regnskap per 1. tertial	Budsjett 2016	Regnskaps- prognose 31.12	Prognose avvik 31.12	Prognose avvik i % av budsjett
Skatt på inntekt og formue	-356 072	-1 156 000	-1 165 000	9 000	1 %
Ordinært rammetilskudd	-539 677	-1 555 050	-1 555 050	0	0 %
Skatt på eiendom	-94 183	-188 000	-188 000	0	0 %
Konsesjonskraftinntekter	-306	-1 200	-900	-300	25 %
Andre generelle statstilskudd	-20 040	-132 000	-147 200	15 200	12 %
Sum frie disponible inntekter	-1 010 278	-3 032 250	-3 056 150	23 900	0,8 %
Renteinntekter og utbytte	-7 741	-44 500	-37 500	-7 000	16 %
Renteutg., provisjoner, andre finansutg.	21 774	149 500	142 500	7 000	5 %
Avdrag på lån	0	159 100	159 100	0	0 %
Netto finansinntekter/-utgifter	14 033	264 100	264 100	0	0 %

Skatt og rammetilskudd

Skatt er skatt på inntekt og formue. Rammetilskudd er statlig tilskudd til kommunesektoren. Skatt og rammetilskudd inngår i inntektssystemet for kommunene og omtales vanligvis som kommunenes frie inntekter. Det er ventet et positivt avvik på om lag 9 mill. kr for skatt og rammetilskudd sett under ett ved utgangen av året ved 1. tertialrapportering. Prognosen bygger på revidert nasjonalbudsjett for 2016. Budsjettet foreslås foreløpig ikke justert. Anslag er kun basert på de 3 første månedene i 2016. Det er knyttet stor usikkerhet til om skatteinntekten vedvarer ut året.

Eiendomsskatt og konsesjonskraft

Eiendomsskatt forventes i balanse ved årets slutt, budsjettet inntekt fra eiendomsskatt er 188 mill. kr. Konsesjonskraftinntekter forventes å bli om lag 0,3 mill. kr lavere enn budsjettet grunnet fallende strømpris.

Andre generelle statstilskudd

Posten omfatter flykningetilskudd, rentekompensasjon for investeringer innenfor skole, pleie og omsorg og kirken samt tilskudd til ressurskrevende tjenester.

Tilskuddet til ressurskrevende tjenester inntektsføres mot slutten av året basert på et estimat som kommunen selv utarbeider. Det virkelige refusjonsbeløpet blir ikke kjent før året etter. Mer- eller mindreinntekter i forhold til estimatet må inntekts-/utgiftsføres i det påfølgende regnskapsår. Tilskuddet for 2015 til ressurskrevende tjenester ble 0,8 mill. kr lavere enn estimatet som lå til grunn for regnskap 2015. Differansen skal utgiftsføres i 2016. Siden det er stor usikkerhet forbundet med budsjettet inntekt i 2016, foreslås det per 1. tertial ingen justering av budsjett for året til tross for en kjent mindreinntekt på 0,8 mill. kr knyttet til 2015.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Det forventes en merinntekt i forhold til budsjettert flykningstilskudd. Merinntekten er beregnet til 17,4 mill. kr. Dette henger sammen med bystyrets vedtak om økt bosetting av flyktninger, og det forventes omtrent tilsvarende økte utgifter som følge av vedtaket. Bystyret behandlet saken 10. desember 2015 (sak 118/15) og vedtok følgende:

1. Sarpsborg kommune bosetter inntil 130 flyktninger, hvorav inntil 30 enslige barn og unge i 2016.
2. Sarpsborg kommune planlegger for opptrapping av flyktningebosetting i 2017 med hovedfokus på enslige barn og unge.
3. Økt integreringstilskudd og økte utgifter til bosetting av flyktninger innarbeides i økonomiplan og årsbudsjett senest ved behandling av 1. tertialrapport 2016.

Finansinntekter og -utgifter

Posten omfatter renteinntekter og -utgifter, avkastning på verdipapirer m.m. samt avdrag på lån. Samlet prognose for finans er balanse ved årets slutt. Renteinntekter forventes å bli noe høyere enn budsjettert og skyldes bedre likviditet enn hva som er lagt til grunn i budsjettet. Det er ikke forventet noe utbytte verken fra Østfold Energi AS eller Skjebergkilens Marina AS. Sarpsborg kommune betaler minste tillatte avdrag og dette betales vanligvis mot slutten av året. Årets avdrag vil først være kjent per 2. tertial. Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter ventes å bli lavere enn budsjettert og skyldes i all hovedsak at gjennomsnittlig rente på investeringslån er lavere enn hva som er lagt til grunn i budsjettet. Det blir utarbeidet en egen finansrapport for 1. tertial 2016 som legges frem for bystyret som særskilt sak.

Økonomisk resultat per kommuneområde

Kommuneområde	Alle tall i 1.000 kr						
	Regnskap per 1. tertial	Rev. budsjett 2016	Prognose før bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	Prognose etter bruk av overskuddsfond	Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %
Velferd	424 574	1 241 390	1 259 982	3 882	1 256 100	-14 710	-1,2 %
Oppvekst	340 429	1 034 076	1 053 390	5 501	1 047 889	-13 813	-1,3 %
Samfunn	35 522	108 924	109 724	800	108 924	0	0,0 %
Organisasjon	50 125	141 166	141 166	0	141 166	0	0,0 %
Teknisk	47 016	207 952	207 952	0	207 952	0	0,0 %
Rådmann	2 593	8 347	8 347	0	8 347	0	0,0 %
Sum	900 259	2 741 855	2 780 561	10 183	2 770 378	-28 523	-1,0 %

Samlet netto driftsramme for kommuneområdene i 2016 utgjør 2,7 mrd. kr. Prognosen viser et negativt avvik på 28,5 mill. kr etter at enhetene har brukt totalt 10,2 mill. kr. av tidligere års overskudd. Avviket reduseres til 14,7 mill. kr etter fordeling av 13,8 mill. kr. fra økt integreringstilskudd. Det økte integreringstilskuddet skal dekke kostnader til bosetting av flyktninger.

Integreringstilskuddet fordeles på enhetene på følgende måte

Enhet helse	0,45 mill. kr.
Enhet forebyggende tjenester	0,51 mill. kr.
Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse	0,51 mill. kr.
Enhet NAV	6,00 mill. kr.
Enhet norsksenter	2,50 mill. kr.
Enhet barnevern	3,50 mill. kr.
Enhet eiendom	0,36 mill. kr.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Kommuneområde velferd har et forventet merforbruk på 7,2 mill. kr utover det som er finansiert av fondsbruk og økt integreringstilskudd. I enhet bolig og omsorg meldes det om et større merforbruk knyttet til omsorgslønn. Det meldes også om merforbruk på enkeltkjøp av omsorgsplass, som belastes kommunesjefens budsjett. Dette søkes finansiert gjennom omdisponering av midler satt av på fond til samhandling.

Kommuneområde oppvekst har et forventet merforbruk utover det som finansieres med fond og økt integreringstilskudd på 7,8 mill. kr. Enhet spesialpedagogiske tiltak forventer et merforbruk på 5 mill. kr ved årets slutt. Det er fortsatt stort omfang på vedtak om spesialpedagogisk hjelp på førskolesiden. Det er også øking i spesialpedagogiske vedtak for voksne, samt flere elever i de forsterkede avdelinger. Enheten vil ikke kunne dekke merforbruk innenfor egen budsjettramme.

Enhet barnevern melder om forventet merforbruk på 1,7 mill. kr ved årets slutt etter bruk av økt integreringstilskudd. Merforbruket knyttes til økning av antall barn i fosterhjem med forsterkning samt økt antall hjelpetiltak i hjemmet.

Kommuneområde samfunn rapporterer om balanse etter bruk av fond.

Kommuneområde organisasjon og kommuneområde teknisk rapporterer om balanse uten bruk av fond.

Til sammen har enhetene per 1.1.2016 90,7 mill. kr i oppsparte fondsmidler.

Det vises for øvrig til nærmere omtale under hvert kommuneområde.

Investeringer

Kommunal regnskapsstandard regulerer hvilke utgifter som kan føres i investeringsregnskapet. Kravene er at den eiendel som anskaffes skal være av vesentlig verdi og til varig eie eller bruk, dvs. en verdi som overstiger 100 000 kr og har en økonomisk levetid på minst 3 år. En oversikt over økonomi og fremdrift på kommunens investeringsprosjekter fremgår av vedlegg 1 til rapporten. Det foreslås ingen prosjektavslutninger ved 1. tertial. Prosjekter som er av årlig karakter avsluttes i bystyresak om årsregnskap og årsrapport. Disse er merket «avsluttes årlig». Utvalgte prosjekter er kommentert under hvert enkelt kommuneområde.

Medarbeiderresultater

Medarbeider		
	Resultat	Ambisjon
	2016	
Mål: Attraktiv arbeidsgiver		
Antall søkere på stilling		>15
Turnover		< 10 %
Antall lærlinger		70
Andel ansatte innvandrere		11,5 %
Mål: Utviklende arbeidsmiljø		
Medarbeiderundersøkelsen - samlet resultat ¹		-
Mål: Redusert sykefravær		
Sykefravær totalt	9,0 %	8,5 %
Mål: Mindre uønsket deltid og vikarbruk		
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	79,1 %	80,5 %
Antall medarbeidere med stilling under 40 %	560	500
Andel midlertidige ansatte	6,8 %	7,0 %

Sykefravær:

Sykefraværet for 1. tertial 2016 er på 9,0 %. Det er en betydelig nedgang fra 1. tertial 2015, da fraværet var på 9,9 %.

Tabellen under viser sykefravær måned for måned 1. tertial de 4 siste årene

	2013	2014	2015	2016
Januar	10,7 %	10,1 %	10,0 %	9,7 %
Februar	10,0 %	10,3 %	11,2 %	10,0 %
Mars	9,6 %	9,6 %	10,1 %	8,5 %
April	8,9 %	8,6 %	8,5 %	7,9 %

Tabellen viser sykefravær fordelt på kommuneområde 1. tertial 2013 – 2015 med «gammel» organisering og ny organisering fra 1.1.2016

Tidl. organisering	2013	2014	2015	Ny org 2016	2016
Hele kommunen	9,8 %	9,6 %	9,9 %	Hele SK	9,0 %
SØK	5,9 %	4,9 %	9,4 %	Samfunn	4,4 %
Helse og sosial	11,3 %	10,0 %	10,5 %	Velferd	10,1 %
HR	8,0 %	8,8 %	4,9 %	Organisasjon	6,5 %
Oppvekst	9,4 %	10,0 %	9,8 %	Oppvekst	8,6 %
Teknisk	7,6 %	8,5 %	9,4 %	Teknisk	8,1 %

¹ På grunn av ny medarbeiderundersøkelse foretas det ikke måling før høsten 2016

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse og antall medarbeidere med stilling under 40 %

Antall medarbeidere med stilling under 40 % øker i kommunen og det er særlig i kommuneområde velferd at økningen skjer. Det samlede antallet er økt fra 506 ved årsskiftet til 560 ved 1. tertial 2016. Dette har blant annet sammenheng med driftsutfordringer ved åpning av helsehuset, etablering av flere midlertidige sykehjemsplasser og økt press på hjemmetjenesten. Det er i stor grad studenter i små helgestillinger som bidrar til denne økningen.

Den gjennomsnittlige stillingsstørrelse i kommunen er gått svakt ned fra 79,4 % ved årsskiftet til 79,1 % per 1. tertial 2016.

Kommuneområde velferd

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2016	Status per 1. tertial 2016
Vedtatte styringsdokumenter		
Kommunedelplan for pleie- og omsorgstjenester (2007-2016)	Planen avløses av ny kommunedelplan helse og omsorg.	
Behovsanalyse av bo- og aktivitetstiltak til personer med psykisk utviklingshemning og autisme ved utflytting til egen bolig (2010-2016)	Behovsanalysen av bo- og aktivitetstiltak er rullert. Plattform for livslange tjenester er vedtatt.	Arbeidet er ikke igangsatt. Arbeidet er igangsatt. Underveismelding ble behandlet i komité for tjenesteutvikling den 1. mars.
Kommunedelplan for mangfold og inkludering (handlingsdel 2012-2015)	Rullert plan er vedtatt.	Planen ble vedtatt av bystyret den 11. februar.
Styringsdokumenter som skal utarbeides		
Kommunedelplan helse og omsorg (2017-2028)	Planen er vedtatt.	Arbeidet er igangsatt. Underveismelding ble behandlet i Komité for tjenesteutvikling den 26. april.
Prosjekter/enkelt saker		
Utleieboliger på Bodalsjordet	Utbygging er igangsatt.	Det arbeides med detaljprosjektering og konkurransegrunnlaget. Byggeprosjektet legges ut på Doffin i mai/juni. Det er dialog med de private utbyggerne om fordeling av kostnadene til infrastruktur.
10 boliger til bostedsløse	Regulerings- og utredningsarbeid er gjennomført	Arbeidet er igangsatt. Detaljreguleringsplan for tomte på Opsund ble vedtatt av bystyret den 17. mars. Vedtaket er påklaget.
Krisesenteret	Samarbeid med Fredrikstad/Hvaler er avklart.	Arbeidet er igangsatt. Sak om et eventuelt framtidig samarbeid behandles i plan- og økonomiutvalget 3. mai.
Hverdagsrehabilitering	Prosjektet er evaluert og videreføres.	Prosjektet er avsluttet, og sluttrapport vil foreligge fra Helsedirektoratet våren/sommeren 2016. Det arbeides med å implementere metodikken i hjemmetjenesten.
Velferdsteknologi	Nasjonalt velferdsteknologi-program videreføres (tidligere e-senior). Prosjekt for hjemmeboende kronikere er iverksatt.	Velferdsteknologi-programmet er videreført og skal implementeres i drift fra 2017. Arbeidet er igangsatt.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

	Velferdsteknologi vil inngå i kommunedelplan helse og omsorg.	Arbeidet er igangsatt.
Nytt helsehus	31 korttidsplasser fra Sarpsborg sykehjem og 40 korttidsplasser fra Kruseløkka sykehjem er overført til helsehuset. Fysio- og ergoterapitjenesten er flyttet inn i helsehuset.	Overføring av 71 korttidsplasser til helsehuset ble gjennomført medio februar. Delvis gjennomført. Omfatter fysio- og ergoterapitjenesten som ivaretar opptrening i helsehuset.
Helhetlig forebygging for barn og unge	Prosjektet videreføres.	Prosjektet pågår og avsluttes innværende år.
Samordnet tjenestetilbud for barn og unge	Alternativer for å samordne tjenester til barn og unge er utredet. Ansvar for tjenesten er avklart mellom kommuneområde oppvekst og helse og sosial. Prosjektet berører bl.a. barnevern, forebyggende tjenester, PPT, KORPH.	Arbeidet pågår.
Verbalvedtak i bystyret		
	Enerom: Avsatte 2 mill. i 2016 brukes til 38 enerom fra august. Det tas i bruk avdeling med 19 nye enerom på Kurland sykehjem. Det fremmes sak om fjerning av resterende dobbeltrom. Saken skal belyse mulige løsninger og utgifter knyttet til full eneromsdekning innen utgangen av 2017.	Arbeidet er igangsatt. Oppstartsnotat ble behandlet i komité for tjenesteutvikling den 26. april.

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr								
Enhet	Regnskap per 1. tertial	Rev. budsjett 2016	Prognose før		Prognose etter		Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %
			bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	bruk av overskuddsfond			
Kommunesjef velferd	-4856	-20 921	-18 021	0	-18 021	-2 900	13,9 %	
Enhet bolig og omsorg	11 039	28 883	34 283	2 000	32 283	-3 400	-11,8 %	
Enhet helse	17 812	57 701	58 651	0	58 651	-950	-1,6 %	
Enhet forebyggende tjenester	20 457	56 364	55 764	0	55 764	600	1,1 %	
Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse	16 614	55 291	53 291	0	53 291	2 000	3,6 %	
Omsorgstjenester	213 247	626 017	630 532		630 532	-4 515	-0,7 %	
Enhet kjøkken og kantine	3 827	11 004	11 004	0	11 004	0	0,0 %	
Boveiledning	88 389	259 941	261 368	1 882	259 486	455	0,2 %	
Enhet NAV	58 045	167 110	173 110		173 110	-6 000	-3,6 %	
Sum	424 574	1 241 390	1 259 982	3 882	1 256 100	-14 710	-1,2 %	

Drift

Kommuneområdet varsler et prognostisert merforbruk på 7,2 mill. kr etter bruk av enhetenes fond og økt integreringstilskudd. Kommuneområdet har utgifter på 7,5 mill. kr knyttet til bystyrets vedtak om mottak av flyktninger i 2016 som forutsettes finansiert av økt statlig integreringstilskudd. Enhetene arbeider med ulike tiltak for å komme i balanse ved årets slutt.

Kommunesjef velferd melder om et forventet merforbruk på 2,9 mill. kr ved utgangen av året, knyttet til enkeltkjøp av omsorgsplass. Dette søkes finansiert gjennom omdisponering av midler satt av på fond til samhandling. Det er også usikkerhet knyttet til eksterne kjøp av andre omsorgsplasser. Inntektene fra vederlagsbetalingen for opphold i sykehjem ligger noe lavere enn forventet.

Enhet bolig og omsorg melder om et merforbruk på 3,4 mill. kr ved årets slutt etter bruk av fond på 2,0 mill. kr. Hovedårsaken til merforbruket er økt bruk av omsorgslønn. Dette er en støtte til familier med omfattende og krevende omsorgsoppgaver. Ved utløpet av 2015 var det 197 personer som mottok omsorgslønn. De 3 siste årene har antallet økt med 24 %. Bruk av omsorgslønn er med på å forebygge etterspørsel etter andre og dyrere tjenester.

Enhet helse forventer et merforbruk på 0,5 mill. kr etter bruk av økt integreringstilskudd. Merforbruket skyldes økte kostnader for utskrivningsklare pasienter. Legetjenesten ved helseteamet for flyktninger er styrket med 0,45 mill. kr, noe som forventes dekket inn av økt statlig integreringstilskudd.

Enhet forebyggende tjenester melder om et forventet mindreforbruk på 0,6 mill. kr. Årsaken til mindreforbruket er vakanser i stillinger som er vanskelig å få besatt. Det er ansatt jordmor i 20 % stilling og helsesøster i 80 % stilling i helseteamet for flyktninger. Denne styrkingen på kr 510 000 forutsettes dekket inn av økt integreringstilskudd.

Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse forventer et mindreforbruk på 2,0 mill. kr. Dette skyldes stillinger som er vakante fordi det tar tid å få rekruttert inn nye ansatte med rett kompetanse. Det er ansatt psykiatrisk sykepleier i forbindelse med økt mottak av flyktninger som forutsettes dekket av økt integreringstilskudd med kr 510 000.

Omsorgstjenestene har et samlet merforbruk på 4,5 mill. kr. Hovedårsakene til dette er kostnader knyttet til oppstart av helsehuset, enkeltbrukere med store bistandsbehov og utfordringer i hjemmetjenesten overfor brukere med sammensatte og omfattende behov.

Det er opprettet 10 midlertidige sykehjemsplasser fra februar på grunn av stort press på heldøgnstjenesten og raskere utskrivning av pasienter fra sykehuset. Det vil være behov for å videreføre noen midlertidige sykehjemsplasser ut året, noe som medfører en samlet ekstra kostnad på ca. 5 mill. kr. Dette finansieres med ubrukte midler til kommunale akutte døgnplasser (øyeblikkelig hjelp-senger). Høsten 2016 vil det bli lagt fram sak for bystyret der framtidig eneromsdekning og kapasitet vil bli vurdert.

Boveiledningstjenesten består av tre enheter. To av disse forventer samlet sett et mindreforbruk på 0,5 mill. kr. Den tredje ligger an til å gå i balanse etter bruk av fond på 1,9 mill. kr. Flere kostnadskrevenne tiltak til enkeltbrukere gjør prognosen usikker.

NAV forventer balanse sett bort fra merkostnader på 6,0 mill. kr. knyttet til bystyrets vedtak om mottak av inntil 130 flyktninger i 2016. Merkostnadene gjelder introduksjonsprogrammet, introduksjonsstønning, økonomisk sosialhjelp og økt leie av lokaler. Disse forutsettes dekket av økt integreringstilskudd. Det har vært en positiv utvikling på utgifter til økonomisk sosialhjelp. Iverksatte tiltak og prosjekter ser ut til å bidra til resultatet.

Investering

Helsehuset

Gamle Sarpsborg sykehus er overtatt av kommunen til nytt helsehus. Det er foretatt oppussing og rehabiliteringsarbeider innenfor en revidert ramme på 202 mill. kr etter bystyrets vedtak av 24. september 2015. Overføring av 71 korttidsplasser ble gjennomført i februar 2016. Det forventes tilskudd fra Husbanken på ca. 89 mill. kr og tilskudd fra Enova på ca. 2 mill. kr. Prosjektet forventes levert innenfor revidert budsjett.

Rehabilitering av lokaler til fysio- og ergoterapi i helsehuset

Fysio-/ergoterapitjenesten planlegges flyttet til sidefløy i helsehusets 3. etasje. Tjenesten er i dag lokalisert i Skjeberg administrasjonsbygg og 1. etasje i det nye helsehuset. Arbeidene forventes ferdigstilt august 2017. Det er bevilget 5 mill. kr til prosjektet.

Nødstrømsaggregat

Det er innenfor budsjett på 5,7 mill. kr montert og tatt i bruk nødstrømsaggregat på Tingvoll, Kruseløkka og Kurland sykehjem. Gammelt aggregat på Tingvoll sykehjem ble fjernet juni 2015. Det vurderes om det skal monteres nødstrømsaggregat ved bofellesskapene.

Modulbaserte boliger

Det er fattet vedtak om å benytte fire tomter; Opsund, Bjørnstad, Mobakken og Haftor Jonsonsgate. Regulering pågår. Reguleringsplanene vil bli forelagt bystyret til behandling i 2016. Det er bevilget 12 mill. kr til etablering av boligene.

12 leiligheter Bodalsjordet

Det ble i bystyret 12. juni 2014 bevilget 38 mill. kr til bygging av 12 kommunale utleieboliger og infrastruktur på Bodalsjordet. Det arbeides med detaljprosjektering og konkurransegrunnlaget. Forventet byggestart er desember 2016. Forventet ferdigstilling er i 2017. Det er mulig oppstart og ferdigstilling forskyves frem i tid. Dette avklares i løpet av mai 2016. Infrastrukturen til området forventes ferdigstilt i løpet av 2016.

12 boliger i bofellesskap på Værn

Bystyret bevilget og avsatte 12. november 2015 totalt 55 mill. kr til prosjektet. Husbanken har gitt tilsagn om tilskudd til byggingen med 16,5 mill. kr. På grunn av endrede behov er byggingen utsatt med ett år. Oppstart byggeplass forventes høst 2017 og bruksklart bygg april 2019.

Utbygging Lunstikka

Lunstikka er et borettslag eid av SOBBL. Borettslaget består av 3 rekkehus. To av disse bebos av utviklingshemmede og ønskes sammenbygd for å oppnå mer effektiv drift og ivareta ansattes arbeidsmiljø. Det arbeides med å avklare eierforhold og tillatelser mot SOBBL og borettslaget. Det er bevilget og avsatt totalt 7 mill. kr til prosjektet.

Gamle Haugvoll sykehjem – rivning/rehabilitering

Utførelse/gjennomføring vil skje høst 2016. Det er bevilget 6 mill. kr til prosjektet. Det er planlagt å beholde den delen av bygget som er hovedinngang til nye Haugvoll sykehjem. Her vil det bli foretatt en lett rehabilitering. Resterende deler av gamle Haugvoll sykehjem rives.

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon
Enhet bolig og omsorg		
Mål: En trygg bolig for alle		
Totalt antall husstander som er bosatt med bistand fra team bolig	23	> 110
Enhet helse		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Antall klager legevakt	1	< 10
Antall overliggerdøgn for utskrivningsklare pasienter fra sykehuset	Se kommentar	< 100
Enhet forebyggende tjenester		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet helsestasjon (skala 1-6)		5,2
Enhet kompetansesenter rus og psykisk helse		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet (skala 1-4)		3,4
Enhet kjøkken og kantine		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Antall porsjoner varmmat levert til hjemmeboende pr. måned	7 519	7 500
Enhet NAV sosial		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet (skala 1 – 6) (årlig)	4,5	4,6
Mål: Tjenester som fremmer aktivitet og mestring		
Andel av alle mottakere av økonomisk sosialhjelp som er under 25 år	17 %	< 18 %
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år (måneder)	5,0	< 4,8
Andel flyktninger i arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram (siste 12 mnd.)	50 %	> 65 %
Omsorgstjenester		
Mål: Tjenester med god kvalitet		
Opplevd kvalitet dagsenter for demente (skala 1-6)		5,6

For å holde antall bostedsløse på et lavt nivå er innsatsen fra boligkontaktene helt avgjørende. I 1. tertial er 23 husstander bosatt med bistand fra boligkontaktene.

I følge foreløpige tall fra sykehuset er det 217 overliggerdøgn i 1. tertial. Det er dialog mellom sykehuset og kommunen om hvem som defineres som utskrivningsklar. Endelige tall fremkommer først ved krav om betaling, som kommer etter utløp av tertialet. Det er et stort og økende press mot

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

kommunen til å ta i mot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Dette utfordrer kommunens kapasitet til å ta i mot pasientene.

Brukerundersøkelse ved NAV viser gode resultater med hensyn til service og samhandling med brukerne. Resultatene er uendret fra 2015.

Andel av alle mottakere av økonomisk sosialhjelp som er under 25 år viser en positiv utvikling. I 1. tertial 2015 var andelen 20 %. Resultatet 1. tertial 2016 er 17 %. Stønadslengden for mottakere 18-24 år er nå 5,0 måneder. I 2015 var den 5,2 måneder både i 1. tertial og ved årets slutt. Det arbeides med mange tiltak for å redusere behovet for og varigheten av økonomisk sosialhjelp.

Andelen av flyktninger i arbeid eller aktivitet etter endt introduksjonsprogram ligger på 50 % og har vært relativt stabilt rundt dette nivået de siste tertialer. Det vurderes som et godt resultat, selv om ambisjonen er noe høyere. Ikke alle som deltar i introduksjonsprogrammet har forutsetninger for å gå over i utdanning eller arbeid, blant annet pga. helsemessige årsaker. Andre kan få et opphold mellom avslutning av introduksjonsprogrammet og oppstart i utdanning eller arbeid.

Kommuneområde oppvekst

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2016	Status per 1. tertial 2016
Vedtatte styringsdokumenter		
Oppvekst- og utdanningspolitisk plattform	<p>Resultater på nasjonale prøver og eksamensresultater er forbedret.</p> <p>Videreføre samarbeid med Østfold fylkeskommune om forbedring av grunnleggende ferdigheter for å redusere frafall i videregående opplæring.</p> <p>Helhetlig plan med strategier for realfag og regning som grunnleggende ferdighet er utarbeidet.</p> <p>Alle ungdomsskolene deltar i kompetanseutvikling gjennom prosjektet, Ungdomstrinn i utvikling.</p>	<p>Under arbeid</p> <p>Videreført</p> <p>Utarbeidet.</p> <p>Iverksatt</p>
Kommunedelplan for barnehageområdet 2011- 2023	Ny barnehage i sentrum er under oppføring. Forprosjekt for flytting av midlertidig barnehage Sandbakken til Søndre Skjeberg foreligger.	<p>Anbudsdokumenter ny barnehage sentrum under utarbeidelse.</p> <p>Oppstartsnotat barnehage søndre Skjeberg behandlet.</p>
Kommunedelplan for skolefritidsordningen 2013 – 2025	SFO-assistenter har gjennomført kompetanseheving til fagarbeidere.	Kompetanseheving pågår.
Handlingsprogram for IKT i skoler og barnehager 2013-2016	IKT er implementert innenfor alle fag/fagområder.	Under arbeid.
Kommunedelplan for skolekapasitet og skolestruktur	Avdeling Studio er i nye lokaler. Gymkapasitet Hafslund barneskole og Hafslund ungdomsskole er utredet. Arbeidsplasser ved skolene er utredet og utbedring er påbegynt.	<p>Lokaler til Studio er under planlegging i tidligere Hesthaugen barnehage.</p> <p>Øvrige tiltak er under utredning.</p>
Styringsdokumenter som skal utarbeides		
Kommunedelplan for barnehageområdet	Rulleres for perioden 2016-2028	Rullering avventes til etter behandling av planstrategi og ferdig utbygging av planlagte barnehager.
Handlingsprogram for IKT i skoler og barnehager	Rulleres for perioden 2017-2020	Oppstartsnotat behandlet.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Prosjekter/enkeltsaker		
Barnevernets Familiesenter	Tiltaksutvikling med fokus på foreldrefunksjoner og forebyggende hjelpetiltak i hjemmet er videreført i egnede lokaler.	Ferdigstilt og tatt i bruk.
REELL innovasjon. Regionalt Entreprenørielt Livslångt Lärande	Samarbeid med Kungsbacka kommun og Inspiria. Hovedprosjekt starter forutsatt godkjenning og finansiering med Interreg/EU-midler.	Samarbeid med Kungsbacka og Struer avsluttet etter avslag på finansiering med EU-midler.
Sjumilssteget	Barn og unge har medvirkning og påvirkning på egen hverdag i barnehage og skole.	Avsluttet som eget prosjekt. Forslåtte tiltak inngår i prosjekt «Samordning av tjenestetilbud til utsatte og sårbare barn og unge, og deres familier»
Ullerøy leirskole	Utvidet bruk av Ullerøy leirskole er utredet.	Under arbeid.
Samordnet tjenestetilbud for barn og unge	Alternativer for å samordne tjenester til barn og unge er utredet. Ansvar for tjenesten er avklart mellom kommuneområde oppvekst og helse og sosial. Prosjektet berører bl.a. barnevern, forebyggende tjenester, PPT, KORPH.	Arbeidet pågår.
Verbalvedtak i bystyret		
	Kommunalt foreldreutvalg (KFU): Administrasjonen bes ta initiativ til å invitere ledere i FAU ved barnehager og grunnskolen for å gi inspirasjon til oppstart av et felles kommunalt foreldreutvalg (KFU). Utvalget vil være en naturlig samarbeidspartner for politikere og administrasjon.	Kommunalt foreldreutvalg for grunnskolen er etablert.
	Lese-, skrive-, regneløft: Skolene i Sarpsborg har de siste årene hatt fokus på lesing. Erfaringene fra arbeidet brukes i arbeidet med å heve kompetansen til elevene i matematikk og grunnleggende ferdigheter i regning. Avsatte 1,3 millioner kr skal brukes til tiltak rettet mot å styrke elevers kompetanse innenfor grunnleggende ferdigheter i regning.	Under arbeid; Regneveiledere på alle skoler. Nettverk for regneveiledere. Fokus på regning i alle fag. Regnekurs for elever. Tilbud til elever med gode regneferdigheter
	Elever som kvalifiserer for SFO i forsterket avdeling, men som allikevel benytter ordinær SFO skal ha gratis SFO fra og med 5. klasse, på lik linje med elever i forsterket avdeling. Dette innarbeides i eksisterende budsjetttramme.	Iverksatt.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr							
Enhet	Regnskap per 1. tertial	Budsjett 2016	Prognose før		Prognose etter		
			bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	bruk av overskuddsfond	Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %
Kommunesjef oppvekst	88 541	271 167	271 167	0	271 167	0	0,0 %
Enhet kompetanse og kvalitet oppvekst	848	45 925	46 925	1 000	45 925	0	0,0 %
Enhet PPT	4 807	13 722	13 722		13 722	0	0,0 %
Enhet spesialpedagogiske tiltak	26 887	69 952	75 000	0	75 000	-5 048	-7,2 %
Enhet barnevern	37 872	99 590	104 790	0	104 790	-5 200	-5,2 %
Grunnskole, SFO og voksenopplæring	155 392	459 610	467 176	4 001	463 175	-3 565	-0,8 %
Barnehager	26 082	74 110	74 610	500	74 110	0	0,0 %
Sum	340 429	1 034 076	1 053 390	5 501	1 047 889	-13 813	-1,3 %

Drift

Kommuneområde oppvekst varsler ved utgangen av april et prognostisert merforbruk på 7,8 mill. kr ved årets slutt etter bruk av enhetenes fond og økt integreringstilskudd. Det er forventet en bruk av enhetenes fond på 5,5 mill. kr.

Utgifter på 6 mill. kr. knyttet til bystyrets vedtak om mottak av flyktninger i 2016 forutsettes finansiert av økt statlig integreringstilskudd.

Kommunesjef oppvekst melder om balanse ved utgangen av året. Det er noe merforbruk knyttet til tilskudd til private barnehager, men dette dekkes opp av for tiden ubesatt stilling i staben.

Enhet kompetanse og kvalitet oppvekst melder om balanse etter bruk av 1 mill. kr. i fond. Fondsbruken skyldes ny statlig moderasjonsordning innført 1. mai 2015 og gratis kjernetid for 4-5 åringer i barnehagene innført 1. august 2015. Det er budsjettert med økte utgifter til dette på 3 mill. kr for 2016. Prognose per 1. tertial 2016 viser at utgiftene vil øke med 4 mill. kr på årsbasis. Det kan også gå mot et negativt avvik på utgifter til gjesteelever. Dette følges opp i 2. tertial da området er noe uforutsigbart.

Barnehagene melder samlet om balanse ved årets slutt. Det er lagt inn noe bruk av fondsmidler til investeringer i uteplass og utstyr.

Enhet Norsksenter (voksenopplæring) melder om balanse sett bort fra forventet merforbruk på 2,5 mill. kr. som følge av økt bosetting av flyktninger. Beløpet dekkes av økt integreringstilskudd.

To grunnskoler melder om et samlet merforbruk på ca 1 mill. kr. etter bruk av ca. 400.000 kr i fond. De øvrige grunnskolene melder om balanse etter samlet bruk av ca. 3,6 mill. kr i fond. Varslet bruk av fondsmidler er tenkt benyttet til å opprettholde bemanning gjennom skoleåret 2015/2016 samt noe styrking av tilbud til enkeltelever og planlagte investeringer.

Enhet PPT melder om forventet balanse ved årets slutt.

Enhet spesialpedagogiske tiltak forventer et merforbruk på 5 mill. kr ved årets slutt. Det er fortsatt stort omfang på vedtak om spesialpedagogisk hjelp på førskolesiden. Det er også økning i spesialpedagogiske vedtak for voksne, samt flere elever i de forsterkede avdelinger. Enheten vil ikke kunne dekke merforbruk fra egen budsjetttramme.

Enhet barnevern melder om forventet merforbruk på 1,7 mill. kr ved årets slutt etter bruk av økt integreringstilskudd. Merforbruket knyttes til økning av antall barn i fosterhjem med forsterkning samt økt antall hjelpetiltak i hjemmet. Ytterligere kostnader på 3,5 mill. kr forventes dekket gjennom integreringstilskudd. Av dette går 3,1 mill. kr til bofellesskap for enslige mindreårige og 0,4 mill. kr til økt stillingsressurs i barnevernet.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Det er usikkerhet om prognosene så tidlig på året. Enhetene arbeider med ulike tiltak for å komme i balanse ved årets slutt.

Investering

Ny sentrumsskole

Nye Sandesundsveien barneskole ble ferdigstilt og tatt i bruk til skolestart 2015. Skolen har et bruttoareal på ca. 7500 m² og er dimensjonert for 500 elever. Det er bevilget 293,7 mill. kr inklusiv infrastruktur. Forventes ferdigstilt med et merforbruk på ca. 1 % (3 mill. kr).

Ny Hafslundsøy barnehage

Barnehagen er ferdigstilt og tatt i bruk. Det er bevilget 43 mill. kr inklusiv infrastruktur. Prosjektet forventes levert innenfor budsjett

Ny Sentrum barnehage

Bystyret har vedtatt bygging av ny barnehage med 126 plasser i sentrum som pilotprosjekt i passivhusstandard. Det er bevilget 58 mill. kr. Anbudsprosessen høsten 2015 viste behov for 7 mill. kr i tilleggsbevilgning. Anbudskonkurransen ble vedtatt avlyst i bystyret 11. februar. Det er utlyst på DOFFIN ny konkurranse for ny sentrumsbarnehage uten passivhusstandard. Tilbudsfrist 10. juni 2016. Forventet ferdigstilling er august 2017.

Ny barnehage søndre Skjeberg

Den nye barnehagen er planlagt åpnet i august 2017. Det vil bli vurdert om moduler som i dag utgjør midlertidig barnehagebygg på Sandbakken skal flyttes og benyttes til den nye permanente barnehagen i Søndre Skjeberg. Politisk sak om dette behandles i bystyret 16.6.2016. Det er bevilget 22 mill. kr til prosjektet.

Etablering av Familiesenter-Barnevernet

Familiesenter barnevern er etablert i Sandesundveien 45. Bygget er vernet og bevilgning for rehabilitering av fasader ligger som en del av prosjektet ny sentrumsskole Sandesundveien. Det er bevilget 5,5 mill. kr til innvendige oppussingsarbeider. Bygget ble ferdigstilt innenfor budsjett i mars 2016.

Utredning og utbedring av arbeidsplasser ved skolene

Det er internt utsendt spørreskjema til alle skolene, for registrering av dagens situasjon. I tillegg utarbeides det en ekstern rapport på dette for alle skolene i Sarpsborg kommune. Det vil på bakgrunn av dette bli utarbeidet en prioriteringsliste. Det er i HP 2016 - 2019 avsatt 24 mill. kr til prosjektet. 4,5 mill. kr i budsjettet for 2016 anbefales overført til 2017.

Nye lokaler avdeling Studio

Gamle Hesthaugen barnehage skal ombygges med et tilbygg og benyttes til nye lokaler for den forsterkede avdelingen Studio. De nye lokalene er planlagt ferdig i løpet av januar 2017. Omfanget av øvrige planlagte oppgraderinger er avhengig av gjenstående midler etter at tilbygget er oppført. Det er bevilget 4 mill. kr til prosjektet.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon
Grunnskole		
Mål: Forbedre læringsresultater		
Eksamen matematikk 10. trinn, gjennomsnittskarakter		≥2,9
Nasjonal prøve regning 5. trinn, andel elever laveste mestringsnivå		≤29,5 %
Nasjonal prøve regning 5. trinn, andel elever på høyeste mestringsnivå		≥20,9 %
Nasjonal prøve lesing 5. trinn, andel elever laveste mestringsnivå		≤27,1 %
Mål: Forbedre deltakelse		
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring		≥97,8 %
Andel innbyggere 6-9 år i SFO		≥59,3 %
Barnehage		
Mål: Øke andel kommunale barnehageplasser		
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage		50 %
Mål: Øke kompetanse i alle barnehager		
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning		50 %
Barnevern		
Mål: Redusere saksbehandlingstid		
Andel undersøkelser med behandlingstid over 3 måneder		<34 %

Alle indikatorer for tjenestemål kommer i 3. tertial og rapporteres etter 3. tertial / årsrapport.

Kommuneområde samfunn

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2016	Status per 1. tertial 2016
Vedtatte styringsdokumenter		
Kommunedelplan for kultur, mål og strategier 2013-2023.	<ul style="list-style-type: none"> - Utvikling av Sarpsborg Scene. - Satsning på den kulturelle grunnmur, Bibliotek, kulturskole og fritidsklubber. - Samarbeid med frivillighet. - Gjennomføring av Olavs dager / Olavs festival, litteraturuka, og UKM som sentrale jubileumsprosjekter. - Fortsatt utvikling av friområder, parker og plasser. - Tiltak for eldre gjennom senioruka. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sak om helhetlig plan for Sarpsborg scene er behandlet i bystyret. Søknad om tilskudd til regionalt kulturbygg er under utarbeidelse. Det er registrert økning i antall besøkende og arrangement. - Tilrettelegging av lokaler til ungdomstilbud på Sarpsborg scene er igangsatt. Planlagt oppstart i august. - Samarbeidsform med frivillige til jubileumsarrangement er etablert. Fylkesmønstring med Ufestival ble en stor suksess med 5000 besøkende over fem dager. - Det er hovedfokus på sentrale friområder spesielt Kulås, Glengshølen og Landeparken. Vedtatte prosjekter i Kulås ferdigstilles før sommerferien. Brygge sti i Glengshølen bygges i løpet av sommeren. Frisbeegolfbane i Glengshølen har blitt utsatt pga. mulig bruk av området som rigg- og produksjonssted for gang- og sykkelbro fra Opsund til Hafslundsøy. - Senioruka er under planlegging, gjennomføres i september.
Kommunedelplan for kulturminner	Det samarbeides med Østfold fylkeskommune for å utløse statlige og fylkeskommunale midler til tilrettelegging og informasjonstiltak ved kulturminner i kommunen.	Arbeidet med planen er satt på vent på grunn av omdisponering av ressurser til planlegging og gjennomføring av jubileumsprosjekter. Arbeidet med Tusenårsstien er i slutfasen. Antas ferdigstilt før sommerferien. Fylkeskonservatoren setter opp nye informasjonsskilt bl.a. i Kulås og Trompeten.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Kommunedelplan for fysisk aktivitet 2014-2025	I forbindelse med prioriteringen av søknader om spillemidler gjennomføres en rullering av det 4-årige handlingsprogrammet.	Rullering gjennomføres i forbindelse med spillemiddelbehandlingen i 3. tertial 2016.
Planstrategi 2013-2016	Prioritering av planoppgaver skjer i henhold til planstrategien.	Planoppgaver prioriteres i stor grad i henhold til planstrategien.
Kommuneplanens arealdel 2015-2026	Planen legger til rette for attraktive boligområder og den gir forutsigbarhet for næringslivet. Følge opp de mange igangsatte reguleringsplanene og byggetiltakene. Innsigelsesområdene som ble sendt til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for endelig avgjørelse er avklart.	9 av de 15 nye boligområdene (ifht. forrige plan) i arealplanen, er under regulering. Det pågår også flere større fortettingsprosjekter i attraktive boligområder. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har vedtatt å opprettholde innsigelsene på konfliktområdene. Disse videreføres som LNF.
Kommunedelplan for kystsonen 2015-2026	Planen legger til rette for allmenn ferdsel og vern av sårbare områder. Følge opp byggesaker og regulering av Gressdal hytteområde og Revebukta camping.	Det er varslet oppstart av reguleringsarbeid på Gressdal hytteområde og Revebukta camping.
Kommuneplanens samfunnsdel 2011-2023	Mer levende sentrum, økt boligbygging og næringsetablering og en mer miljøvennlig byutvikling oppnås ved gjennomføring av sentrumsplanen, arealplanen, byjubileet, boligpolitisk plattform, områdeutvikling østre bydel, Bypakke Nedre Glomma, belønnings-avtale, arealplan og handlingsprogram for næringsutvikling.	Det jobbes kontinuerlig med samtlige av de nevnte strategiene/aktivitetene, jf. egne omtaler.
Kommunedelplan for klima og energi 2011-2020	Miljøarrangementer som bl.a. Forbausende byfest og mobilitetsuka er gjennomført. Klima- og energitiltak gjennomføres gjennom samarbeidet Klima Østfold iht. årlig handlingsplan.	Klima- og energitiltak gjennomføres gjennom samarbeidet Klima Østfold og SMART City Sarpsborg. Forbausende byfest/mobilitetsuka planlegges i uke 38.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

<p>Kommunedelplan sentrum 2013-2023</p>	<p>Tiltak beskrevet i planen som bidrar til at sentrum blir et enda mer attraktivt sted å bo, arbeide og besøke er igangsatt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Områdeutvikling østre deler av sentrum. Oppgradering av eksisterende lekeplass. - Utvikling av Pellygata som miljøgate er igangsatt. - Tiltak som bygger opp under byjubileet er gjennomført, herunder Forbausende byfest og kunstprosjekter i gågata. - Evaluering av boligsoneparkering igangsatt. - Reguleringsplan for Torsbekkdalen, Vingulmorkveien og langtidsparkering er igangsatt - Belysning i byområdet utføres i henhold til belysningsplanen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lekeplass i kvartal 88: Reparasjoner gjennomført. Oppgradering av lekeplassen etter skisser er kostnadsvurdert, men foreløpig ikke gjennomført - Busstraséene er delt mellom Pellygata og Kirkegata. Arbeidet med etablering av sykkelfelt og enveiskjøring av Pellygata er igangsatt. - Det planlegges Forbausende Byfest i uke 38. Det planlegges lekeplass ved EPA-kvartalet istedenfor Petroglypha. - Evaluering av boligsoneparkering gjøres i forbindelse med Regional parkeringsutredning. - Planprogrammet for reguleringsplanen for Torsbekkdalen og Vingulmorkveien er fastsatt.
<p>Plattform for frivillighet</p>	<p>Frivillighetsarbeidet er viktig del i byjubileet og dette vil ha hovedfokus i 2016. Videre arbeid må koordineres med Innovasjonsprosjektet som også setter fokus på frivillighet.</p>	<p>Det er utarbeidet en policy for frivillighet i forbindelse med Tusenårsjubileet. Videre er det avsatt egne ressurser til å følge opp frivillige og deres engasjement rundt diverse jubileumsarrangement.</p>
<p>Boligpolitisk plattform</p>	<p>Tiltak i plattformen er fulgt opp gjennom bl.a. kommunal eiendomsstrategi og arealplaner. Variasjon i boligtilbudet, flere boliger, bedre bomiljø i østre deler av sentrum. Styrket miljøfokus i boligplanlegging.</p>	<p>Informasjonsflyt er bedret mellom regulering og ansvarlige for boligarbeidet gjennom nye rutiner.</p>
<p>Handlingsprogram for næringsutvikling</p>	<p>Følge opp prioriterte tiltak i handlingsprogrammet sammen med næringslivet, herunder Smart City Sarpsborg og Sarpsborgkonferansen, samt videreutvikle samhandling næringsliv-kommune.</p>	<p>Smart City Sarpsborg har startet opp. Styringsgruppe og programgruppe er etablert. Programgruppen jobber med å konkretisere og prioritere delprosjekter som skal igangsettes siste halvår 2016 eller i løpet av 2017. Sarpsborgkonferansen planlegges høsten 2016. Det er løpende tett dialog med styret og daglig leder i Næringsforeningen om ulike prosjekter og oppgaver.</p>
<p>Handlingsprogram for trafikksikkerhet 2016-2019</p>	<p>Tiltak, både fysiske og holdningsskapende, er igangsatt i henhold til handlingsprogram.</p>	<p>Budsjett for 2016 er fordelt på tiltak og tiltak iverksettes.</p>
<p>Eierskapsmelding</p>	<p>Eiermelding for kommunens eierskap i eksterne selskaper fører til bedre styring og kontroll</p>	<p>Bystyret behandlet kommunens eierskapspolitikk og eiermelding i april. Selskapene i Sarpsborg AS og</p>

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

	overfor hvert enkelt selskap.	Inspiria AS følges opp særskilt i 2016.
Styringsdokumenter som er under utarbeidelse / skal utarbeides		
Kommunedelplan for folkehelse 2016-2027	Planen vedtatt. Tiltak igangsatt i henhold til handlingsdelen.	Framdriften er noe forsinket på grunn av kapasitet. Høringsutkast fremmes til politisk behandling i mai.
Planstrategi 2017-2020	Planstrategi vedtatt. Den gir føringer for prioritering av planoppgaver i 4-årsperioden og avklarer om kommuneplanens samfunnsdel skal revideres.	Forslag til planstrategi er utarbeidet og vil være på høring i andre tertial. Det er foreslått å redusere antall planer og prioritere strammere i ny planstrategi 2016-2019. Det foreslås å revidere kommuneplanens samfunnsdel.
Kommuneplanens samfunnsdel 2018-2030	Igangsatt i henhold til planstrategi 2017-2020.	Avklares ved endelig behandling av planstrategi 2016-19, jf. over.
Kommunedelplan Sandesund-Greåker 2017-2026	Planforslag på høring 2016/2017.	Planarbeidet gjenopptas i 2018, når sentrumsplanen er vedtatt.
Kommunedelplan for sentrum 2017-2026	Grunnlagsutredninger er gjennomført, herunder kulturhistorisk steds- og mulighetsanalyse og kvartalenes utnyttelsespotensial. Medvirkning ift alternativvurderinger er gitt sterkt fokus. Planforslag er sendt på høring 2016/2017.	Følgende grunnlagsutredninger er igangsatt: <ul style="list-style-type: none"> – Steds- og mulighetsanalyse – Parallelloppdrag for stasjonsområdet. Involvering og medvirkning er gitt fokus gjennom byutviklingskonferanse februar 2016 og workshop mars 2016. Workshop 2 gjennomføres før sommeren 2016. Arbeidet med planbeskrivelse og delutredninger pågår løpende.
Hovedveinett for sykkel	Ny sykkelplan er vedtatt, inkludert handlingsplan. Realisering ved kommunale midler, belønningsavtale og Bypakke Nedre Glomma.	Forslag til høringsutkast foreligger. Høring av planforslaget vil skje etter sommeren.
Kommunedelplan for fv. 118 ny bru over Glomma i Sarpsborg / rv. 111 øst for Hafslund (tiltak i Bypakka)	Felles kommunedelplan for vei og jernbane over Glomma er igangsatt. Denne vil være grunnlag for regulering og bygging av ny veiforbindelse over	Ny bru over Glomma i Sarpsborg inkludert rv. 111 øst for Hafslund inngår i kommunedelplan med konsekvensutredning for InterCity dobbeltspor Fredrikstad – Sarpsborg, rv. 110 Simo – St.Croix og fv. 118 Ny Sarpsbru, inkl. rv. 111. Planprogram er sendt på høring.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Regulering av fv. 109 mellom Torsbekkdalen og Fredheimveien (tiltak i Bypakka)	Reguleringsplan er vedtatt.	Det er avdekket svært dårlige grunnforhold ved Hannestad/Yvenområdet. Med bakgrunn i dette vil SVV revidere planprogrammet og legge det ut på høring sammen med varsel om utvidet plangrense. Revidert planprogram vil bli fastsatt av bystyret høsten 2016.
Regulering av forbindelse mellom fv. 109 Alvim renseanlegg og fv. 557 Alvimveien (tiltak i Bypakka)	Planen er sendt på høring	Grunnundersøkelser er gjennomført. Det er ikke varslet oppstart av planarbeidet.
Regulering av Vingulmorkveien, Torsbekkdalen og langtidsparkering (delvis i Bypakka)	Planprogram er vedtatt. Planforslag er under utarbeidelse.	Planprogram er vedtatt.
Andre tiltak under Bypakka og belønningsordningen: <ul style="list-style-type: none"> • Sykkelerute 1; Valaskjoldgate-Statsminister Kolstads vei • Sykkelerute 6; Sandbakken-Skjeberg • Sykkelerute 5; Nygårdshaugen-Holmegil • Pellygata med bedre tilrettelegging for sykkel og buss • Sykkelerute 3,- Opsund bru og Nordbyveien • Sykkelerute 3; Glengsgata – Krabbens Brygge • Sykkelerute 1; undergang ved Tune kirke • Utvidelse av Park & Ride ved Lekevollkrysset 	Reguleringsplan er vedtatt Reguleringsplan er vedtatt Mindre tiltak gjennomført Reguleringsplan er vedtatt Reguleringsplan er vedtatt Reguleringsplan er vedtatt	<ul style="list-style-type: none"> • Sykkelerute 1 Valaskjoldgata – Statsminister Koldstadsvei; Forslag til reguleringsplan foreligger, men behandling av saken er inntil videre utsatt • Sykkelerute 6 Sandbakken – Skjeberg; Statens vegvesen startet prosjektering. • Sykkelerute 5 Nygårdshaugen – Holmegil; Reguleringsplan under utarbeidelse. • Pellygata; Busstrafikken er flyttet fra Pellygata til Kirkegata i vestgående retning. Etablering av sykkelfelt i Pellygata er igangsatt. • Sykkelerute 3; Glengsgata – Krabbens Brygge er vedtatt. Vedtaket er påklaget. • Sykkelerute 1 Undergang Tune kirke: Reguleringsplan under utarbeidelse.
Felles regional parkeringsutredning	Igangsatt	Konsulent for utredning er valgt.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Vannforvaltning; oppfølging av EUs vannrammedirektiv	Regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma sør er vedtatt. Samarbeidet i Glomma sør videreføres. Kommunen har prioritert hvilke vannforekomster det skal arbeides med ift. målet om god vannkvalitet, jf. Tiltaksprogram for vannmiljø Kommunene i vannområdet samarbeider om et overvåkingsprogram.	Forvaltningsplan for Glomma er vedtatt. Det jobbes med lokale vannforvaltningsplaner.
Tiltaksprogram for vannmiljø, inkludert detaljert tiltaksplan for Tunevannet og Isesjø	Et helhetlig tiltaksprogram for vannmiljø er vedtatt. Tiltaksprogrammet avklarer kommunens ambisjoner og prioriteringer. Detaljert tiltaksplan for Tunevannet er vedtatt og tiltak igangsatt.	Arbeidet med tiltaksplan for Tunevannet er prioritert, og utkast til ny tiltaksplan vil foreligge i desember 2016.
Prosjekter/enkeltsaker		
Byjubileet	Tilrettelegging og koordinering av byjubileet i samarbeid med byselskapet i Sarpsborg. Gjennomføring av enkeltprosjekter. Hovedsatsingene i enhet kultur inngår som en del av Sarpsborgs tusenårs-jubileum.	Planlagte arrangement som bl.a. Sarpsborggalla 2016, Vinterfestival, Kulåssprinten og Ung kulturfestival er gjennomført i samarbeid med iSarpsborg og andre aktører.
Nytt bibliotek og lokaler for kulturskole	Arealbehov og lokalisering for kulturskole og bibliotek er avklart.	Underveismelding behandles i komité for samfunnsutvikling i mai.
Registrering av kulturarenaer	En kartlegging av arenaer i kommunen som kan benyttes til forestillinger innen kulturområdet er gjennomført (konserter, teater mv.)	Videre oppfølging avklares med musikkrådet og eventuelt kulturrådet.
Boligsoneparkering	Evaluering er igangsatt.	Evaluering av boligsoneparkering gjøres i forbindelse med Regional parkeringsutredning.
Boligsosialt utviklingsprogram (3-årig utviklingsprogram i samarbeid med Husbanken)	Tiltak er gjennomført i samsvar med handlingsplanen, herunder igangsetting av tiltak for å styrke sentrum øst, boligjenester og virkemiddelbruk. Programmet er avsluttet med en sluttrapport og en sluttanalyse. Veien videre i det boligsosiale arbeidet er avklart.	Sluttrapport foreligger og samlet sluttanalyse for Moss, Fredrikstad, Halden og Sarpsborg leveres av PWC medio mai. Det er gjennomført dialogmøte med Husbanken om veien videre. Husbanken vurderer om Sarpsborg vil få tilbud om videre samarbeid basert på kompetansemidler.
Strategisk støykartlegging	Tiltak i handlingsprogrammet er under gjennomføring. Oppfølging av handlingsdelen sees i sammenheng med Bypakka. Nye trafikktegn på kommunalt veinett som grunnlag for lovpålagt støykartlegging er gjennomført.	Arbeidet med trafikktegn som grunnlag for nye støyberegninger er igangsatt.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Levekårskartlegging på sonenivå	Bystyrets vedtak av kartleggingen er fulgt opp gjennom satsing på områdeløft i østre deler av sentrum og ny sentrumsbarnehage. Prosjekt «Alvim inn i neste tusen» ledet av Alvimhaugen skole pågår.	«Prosjekt helsefremmende lokalsamfunn» med midler fra Helsedirektoratet, er igangsatt. Østre bydel er valgt ut som kommunens område.
Smart City	Utforming av transportplan kombinert med fremtidsrettede og miljøvennlige løsninger for Grålum er igangsatt. Næringslivet er en samarbeidspartner.	Det jobbes med finansiering av reguleringsplan som prioriterer miljøvennlige transportløsninger kombinert med Smarte løsninger. Planområdet er Grålum. Næringslivet er aktivt med.
Fremtidsrettede miljøprosjekter (Smart City Sarpsborg)	Det gjennomføres en mulighetsstudie for fremtidsrettet bruk av miljøprosjekter.	NCE medarbeider som er prosjekt leder av Smart City Sarpsborg, startet jobben 1. januar 2016. Prosessplan er utarbeidet. Styringsgruppe og programgruppe er etablert. Et utvalg av prosjekter er definert. Akademia og næringsliv er koblet på i arbeidet. Kickoff planlegges 3. juni 2016
Delutredning til sentrumsplan som utreder nødvendige tiltak for overvannshåndtering i sentrum.	Tiltaksplan for å minimere eventuell overvannsproblematikk i sentrum. Delutredningen følger sentrumsplanen.	Igangsatt
Digitalisering av byggesak og eiendomsarkivet/døgnåpen forvaltning	Skanning av byggesak og eiendomsarkivet ferdigstilles.	Igangsatt forprosjekt sees i sammenheng med øvrig digitalisering i SK.

Økonomi

Enhet	Alle tall i 1.000 kr							
	Regnskap per 1. tertial	Budsjett 2016	Prognose før bruk av overskuddsfond	Prognose etter bruk av overskuddsfond	Prognose bruk av overskuddsfond	Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %	
Kommunesjef samfunn	1 644	8 227	8 227	0	8 227	0	0,0 %	
Enhet plan og samfunnsutvikling	6 390	14 600	15 100	500	14 600	0	0,0 %	
Enhet byggesak, landbruk og kart	4 156	14 719	15 019	300	14 719	0	0,0 %	
Enhet kultur	23 332	71 378	71 378	0	71 378	0	0,0 %	
Sum	35 522	108 924	109 724	800	108 924	0	0,0 %	

Drift

Kommuneområde Samfunn har i 2016 et netto budsjett på 108,9 mill. kr, hvorav budsjetterte utgifter utgjør 147,8 mill. kr. Ved utgangen av 1. tertial forventes det at kommuneområde samlet vil gå i balanse ved årets slutt, etter bruk av enhetenes overskudd fra tidligere år på 0,8 mill. kr. Det er knyttet noe usikkerhet til gebyrinntekter fra reguleringsplaner, som ved utgangen av tertialet var noe mindre enn budsjettert.

Driften ved Sarpsborg scene er organisert som et prosjekt, og finansiert innenfor egen ramme. Det er vanskelig å finne riktig drifts- og ambisjonsnivå, siden det ikke forelå erfaringer fra tilsvarende drift. 2016 er et spesielt år i Sarpsborg på grunn av tusenårsjubileet med et høyt aktivitetsnivå. Likevel vil erfaringene fra driftsåret gi viktige føringer for videre budsjettering og en permanent drift. Etter 1. tertial ligger Sarpsborg scene an til å bruke noe mer enn budsjettert på ulike poster knyttet til lønn. Dette veies imidlertid opp, hovedsakelig på grunn av inntekter over det budsjetterte.

Investering

Kommunedelplan for fv. 118 ny bru over Glomma i Sarpsborg

Pr 1.1.2016 er det bevilget 8 mill. kr til planlegging av ny fv. 118 over Glomma.

Det er vedtatt å igangsette felles kommunedelplan for vei og jernbane. Sarpsborg kommunes andel for dette arbeidet anslås å være 3,5 mill. kr forutsatt at Østfold fylkeskommune og Sarpsborg kommune dekker 50 % hver. Rådmannen anbefaler at 3,5 mill. kr tilleggsbevilges ved behandling av tertialrapporten.

Sarpsborg Scene

Underetasje:

Tilrettelegging av deler av udisponerte lokaler i underetasjen til ungdomstilbud, forventes ferdigstilt i 2016. Det er bevilget 3 mill. kr til dette.

Følgende er planlagt utført Fase 1 (2016-2017):

Oppgradering av hovedtoaletter til salen i kjelleren, akustiske tiltak, nytt teknisk utstyr, åpne inngangspartiet til et større inngangsparti som innlemmer inngangen for rullestolbrukerne. I tillegg planlegges et nytt heisbygg i bakgården for å få tilgang til etasjene oppover med rullestol osv. Det er bevilget og avsatt 15,1 mill. kr til utbedringer i fase 1 i bystyre 17.3.2016.

Følgende er planlagt utført Fase 2 (2018-2020):

Etablering av sidebygg, lasteinngang og sidescene. I tillegg oppgradering av sceneutstyr. Det er søkt innarbeidet 21 mill. kr i HP 2017-20 til utbedringer i fase 2.

Det søkes Østfold fylkeskommune om tilskudd på minimum 10 mill. kr til utvikling av Sarpsborg scene som regionalt kulturbygg.

Kunstisbanen, oppgradering av baneanlegg

Det er utført ny baneoppbygging med betong. Dette er den beste tekniske løsningen og vil i tillegg gi mulighet for å benytte banen til andre formål i sommersesongen. Utførelse startet vår/sommer 2015 og ble ferdigstilt før bandysesongen. Det er bevilget 15 mill. kr til prosjektet. Sarpsborg kommune har fått forhåndsgodkjenning på spillemiddelsøknad på 5,75 mill. kr. Prosjektet leveres innenfor budsjett.

Ny idrettshall Sandbakken

Sarpsborg kommune er i gang med ide- og programfasen. Det er etablert en tverrfaglig arbeidsgruppe hvor idrettsrådet deltar. På bakgrunn av de forundersøkelser som er gjort anbefaler Rådmannen at det arbeides videre med 2 alternativer. Enkelthall, og enkelthall med tilleggsarealer. Det legges opp til behandling av saken i plan- og økonomi utvalget og bystyret i juni 2016.

Det er bevilget 2 mill. kr til formålet. Det er i tillegg avsatt ytterligere 65 mill. kr i perioden 2016 – 2018. Forventet byggestart juni 2017. Forventet overtagelse fra entreprenør juli 2018

Skateanlegg

Skateparken ble overtatt september 2015. Noe arbeid gjenstår. Det er bevilget 6 mill. kr til prosjektet. Prosjektet leveres innenfor budsjett.

Ny trase lysløype

Det er tegnet ut alternativ trase på lysløypa. Prosjektet er på vent, da det er dialog mellom grunneiere og kommunen for å beholde dagens trase.

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon
Enhet plan og samfunnsutvikling		
Effektiv saksbehandling		
Saksbehandlingstid på reguleringsplaner (uker) ²	31	40
Enhet kultur		
Fornøyde brukere		
Brukerundersøkelse i kulturskolen ³		--
Brukerundersøkelse i fritidsklubbene		--
Enhet byggesak, landbruk og kart		
Mål: Saksbehandlingstid		
Antall byggesaker hvor 3-ukersfristen ikke er overholdt		< 5 stk.
Antall byggesaker hvor 12-ukersfristen ikke er overholdt		0
Antall oppmålingssaker/matrikkel hvor 16 ukers frist ikke er overholdt		0
Mål: Godt omdømme		
Arrangere kurs/dialogkveld med bransjen med fokus på byggesak		1 gang/år
Mål: Kvalitet på saksbehandlingen		
Klager som omgjøres av høyere instans på grunn av saksbehandlingsfeil		0
Mål: Tilsyn/ulovlighetsoppfølging		
Tilsyn med firma/foretak iht. plan- og bygningsloven		>10 tilsyn
Ulovlighetsoppfølging byggesak, avsluttede saker		>100 saker

Brukerresultater på kommuneområde blir hovedsakelig rapportert ved årsslutt. Det er ved utgangen av tertialet registrert noe høyere saksbehandlingstid enn fastsatt ambisjonsnivå for Enhet byggesak, landbruk og kart. Dette skyldes tidkrevende arbeid knyttet til vanskelige grunnforhold i mange saker. Saksbehandlingstid på reguleringsplaner ligger hittil i år godt innenfor fastsatt ambisjonsnivå. Det må imidlertid forventes en noe lenger behandlingstid samlet sett for året da det vil komme tidkrevende planer til behandling i løpet av høsten.

² Saksbehandlingstid fra planen vedtas utlagt på høring til den blir endelig vedtatt av bystyret.

³ Det planlegges en brukerundersøkelse i 2016. Denne skal gi svar på hvordan kulturskolen og fritidsklubbenes tjenester oppfattes av brukerne. Ambisjonsnivå vil bli fastsatt etter at undersøkelsen er utarbeidet.

Kommuneområde organisasjon

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2016	Status per 1. tertial 2016
Vedtatte styringsdokumenter		
Kommunedelplan kommunikasjon	Forbedrede nettsider, god samhandling om informasjon rundt byjubileet, bedre basis IKT-systemer, flere elektroniske skjemaer.	Videreutviklingen av nettsidene etter relanseringen i november 2015 fortsetter som planlagt. Informasjonsavdelingen er aktive bidragsytere til byjubileet. Sentrale IKT-løsninger blir løpende oppdatert med mål om gode og stabile tjenester for eksterne og interne brukere. I første tertial er det innført fire nye elektroniske skjemaer og flere vil komme i løpet av året.
Vi i Sarpsborg	Innføring av ny medarbeiderundersøkelse som har fokus på ledelse, medarbeiderskap og kompetanse. Fokus på prosess for oppfølging i enhetene.	Første undersøkelse gjennomføres høsten 2016. Planlegging av prosess for oppfølging er igangsatt.
Handlingsplan for heltid	Igangsetting, gjennomføring og evaluering av tiltak vedtatt i handlingsprogram for heltid. Fokus på utprøving av alternative turnusordninger for kostnadseffektiv drift og redusert deltid.	Oppfølging og implementering av vedtatte tiltak er igangsatt. Tilrettelegging og utbedring i fag- og støttesystem er gjennomført.
Styringsdokumenter som skal utarbeides		
Kompetansestrategi	Handlingsplan er utarbeidet og tiltak er igangsatt for å møte rekrutterings- og kompetanseutfordringer i kommunen.	Kompetansestrategien skal til politisk behandling høsten 2016.
Prosjekter/Enkelt saker		
Forbedret intranett med fokus på dokumenthåndtering og gjenfinning	Videreutvikling av Sarpedia: Økt bruk og bedre brukeropplevelse. Sarpedia som rapporteringsverktøy for interne prosjekter.	Sarpedia blir fortløpende utviklet videre og en ny brukerundersøkelse viser økt bruk og tilfredshet. Det er satt i gang egne prosjekter som skal øke verdien av varsler på Min side, og forbedre prosjektmodulen ytterligere.
Forbedret brukerservice for kommunens IKT-brukere	Opplevd bedre kvalitet for brukerne. Etablert og forankret Servicenivå -avtaler for alle IKT-tjenester.	Ny elektronisk bestillingstjeneste for IT-utstyr er under utvikling, som erstatning for papirskjema. Løsningen vil også gjøre det enklere å melde feil. Selvbetjeningsløsningen vil bli lansert i løpet av andre kvartal 2016.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Redusere fraværet, jf IA-arbeidet	Tiltak knyttet til de tre delmålene i IA-handlingsplan er igangsatt, gjennomført og evaluert. Det er økt fokus på delmål knyttet til inkludering og økt pensjonsalder.	Tiltak fra IA-handlingsplan er igangsatt og vurderes fortløpende.
Økt fokus på etikk, varsling og ytringsfrihet	Etikk, varsling og ytringsfrihet er jevnlig på agendaen i alle enhetene i kommunen. Årlig evaluering og vurdering sammen med tillitsvalgte.	Tema i møte med alle tillitsvalgte. Ikke behov for nye tiltak/satsinger, men må være kontinuerlig fokus i enhetene.
Verbalvedtak i bystyret		
	Rådmannen gis fullmakt til å omdisponere eventuelle ubenyttede midler fra omstilling til økt satsing på tiltak for å øke jobbnærværet i 2016. Administrasjonsutvalget holdes orientert.	Prosjekt er under etablering knyttet til omdisponering av ubenyttede omstillingsmidler, med fokus på nærvær i barnehagene.

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr								
Enhet	Regnskap per 1. tertial	Budsjett 2016	Prognose før		Prognose etter		Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %
			bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	bruk av overskuddsfond	bruk av overskuddsfond		
Kommunesjeforganisasjon	1522	4 802	4 802	0	4 802	0	0,0 %	
Enhet HR	15 710	49 625	49 625	0	49 625	0	0,0 %	
Enhet kommunikasjon og service	22 509	57 755	57 755	0	57 755	0	0,0 %	
Enhet økonomi	6 553	17 682	17 682	0	17 682	0	0,0 %	
Enhet kemner	3 831	11 302	11 302	0	11 302	0	0,0 %	
Sum	50 125	141 166	141 166	0	141 166	0	0,0 %	

Drift

Ved utgangen av 1. tertial forventer kommuneområde organisasjon å gå i balanse ved årets slutt. Det rapporteres et forventet mindreforbruk på 1,5 mill. kr på omstillingsmidler. Mindreforbruket skal benyttes til tiltak for økt nærvær iht. verbalvedtak i bystyret i desember 2015.

Investering

Kommuneområde organisasjon har et forbruk på investeringer som er i tråd med vedtatt budsjett.

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon
Enhet kommunikasjon og service		
Mål: God service overfor innbyggerne		
Resultat på Forbrukerrådets kåring av Norges beste bykommune på dialog og service overfor innbyggerne		Topp 3
Enhet kemner		
Høy innfordringsgrad		
Kommunale eiendomsgebyrer innbetalt innen 2 år fra forfall	99,68 %	100 %

Forbrukerrådet har så langt i 2016 ikke testet servicenivået i norske kommuner. Innføring av kommunale eiendomsgebyrer reflekterer gjenstående krav fra 2014, og er således 0,32 % unna ambisjonen per 31.12.16.

Kommuneområde teknisk

Strategiske prosesser

Strategisk prosess	De viktigste resultatene i 2016	Status per 1. tertial 2016
Vedtatte styringsdokumenter		
VVA-plan	Ny kommunedelplan er ferdig høsten 2015. Løpende fireårig tiltaksplan revideres hvert år, og søkes innarbeidet i budsjett og HP.	Sluttbehandlet i Bystyret 21.04 2016.
Avfallsplan	For å sikre gode og effektive avfallsløsninger evalueres det om dette er ivare tatt i eksisterende plan.	Bystyret skal i junimøtet behandle kommunens planstrategi. Bystyret tar stilling til videre behandling.
Styringsdokumenter som skal utarbeides		
Grøntvedlikeholdsplan	Det utarbeides en plan for grøntvedlikehold innenfor Sarpsborg kommune.	Arbeidet er igangsatt.
Plan for universell utforming	Det lages en plan for hvilke tiltak som skal prioriteres, i samarbeid med Rådet for Mennesker med nedsatt funksjonsevne	Kartlegging av nødvendige utbedrings tiltak på gater, fortau og bygg pågår.
Plan for utvikling av boligtomter	Plan for feltutbygging (boligtomter) utvikles i tråd med boligpolitisk plattform.	Planen utvikles i løpet av 2016.
Vedlikeholdsplan eiendom	Vedlikeholdsplan for kommunens eiendomsmasse ekskl. bolig utarbeides. Planen bidrar til verdibevarende vedlikehold og redusert vedlikeholdsetterleap. Vedlikeholdsplanen søkes innarbeidet i kommende budsjett og handlingsplaner.	Vedlikeholdsplan for 2016 er utarbeidet og implementeres fortløpende. Vedlikeholdsplan for 2017 diskuteres med brukere av byggene senhøsten 2016.
Strategi for eiendomsforvaltning	En strategi for kommunens eiendomsforvaltning sikrer en god forvaltning og utvikling av kommunens eiendomsmasse.	Strategien legges fram for politisk behandling høsten 2016.
Prosjekter/enkelt saker		
Evaluering av skiltplan gågata	Sikker og god fremkommelighet i gågata. Fremmes som egen sak høst 2016.	Arbeidet starter høsten 2016
Flåtestyring (logistikk, timeregistrering og fakturering)	Flåtestyringssystemet er implementert i alle oppdrag for transport og verksted.	Prosjektet er implementert for transport og verksted.
Utredning av tiltak angående flomsituasjonen i Stasjonsbyen	Det utarbeides en oversikt over flomomfanget og hvilke aktører som har et ansvar og må delta i prosjektet videre.	Rapport om overvannsproblematikk i Stasjonsbyen er utarbeidet. Arbeidet angående ansvarsforhold startes høsten 2016.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Verbalvedtak i bystyret		
	Rådmannen bes om å vurdere innsamling av husholdningsavfall i egenregi før det inngås ny kontrakt om innsamling av husholdningsavfall.	Oppstartsnotat ble behandlet i utvalg for landbruk og teknikk 2. mars. Utredning om evt. innsamling av husholdningsavfall i egen regi utsettes til 2019.
	Kommunens biler bør være el-biler i den grad det er hensiktsmessig.	Utarbeidelse av kravspesifikasjoner er i gang.

Økonomi

Alle tall i 1.000 kr								
Enhet	Regnskap per 1. tertial	Budsjett 2016	Prognose før		Prognose etter		Prognose avvik i kr.	Prognose avvik i %
			bruk av overskuddsfond	Bruk av overskuddsfond	bruk av overskuddsfond	overskuddsfond		
Kommunesjef teknisk	1 821	5 603	5 603	0	5 603	0	0,0 %	
Enhet eiendom	68 573	184 493	184 493	0	184 493	0	0,0 %	
Enhet kommunalteknikk	-33 087	-15 703	-15 703	0	-15 703	0	0,0 %	
Enhet Sarpsborg brannvesen	9 709	33 559	33 559	0	33 559	0	0,0 %	
Sum	47 016	207 952	207 952	0	207 952	0	0,0 %	

Drift

Kommuneområde teknisk har i 2016 et netto budsjett på 208 mill. kr, hvorav budsjetterte utgifter utgjør 487 mill. kr. Ved utgangen av 1. tertial forventes det at kommuneområdet samlet vil gå i balanse ved årets slutt, det forventes ikke bruk av enhetenes overskuddsfond fra tidligere år.

Det er ønskelig at det inngås en utvidet leieavtale til Norsksenteret da det i 2016 vil være behov for større arealer. Årsaken til behov for større arealer er i forbindelse med integreringsarbeidet hos Norsksenteret. For inneværende år vil dette beløpe seg til 360 000 kr. Merkostnad til arealer til Norsksenteret forutsettes dekket inn av økt integreringstilskudd i 2016. Helårseffekt på 0,9 mill. kr søkes innarbeidet i budsjett og HP 2017-2020.

Investering

Kulås amfi

Amfiet ble overtatt august 2015. Hele anlegget med garderobebygg ble overtatt desember 2015. Det er bevilget 20 mill. kr til prosjektet. Prosjektet er innenfor budsjett.

Kulås vannskulptur

Det er bevilget 3,8 mill. kr til etablering av vannskulptur og boccia-bane i Kulås. Arbeidene startet september 2015 og ble ferdigstilt våren 2016.

Brygge og turvei Glengshølen

Det var opprinnelig bevilget 2,5 mill. kr til prosjektet. I bystyret 12.11.2015 ble investeringsrammen oppjustert til 4,0 mill. kr da innkommende tilbud ga kortere gangsti enn forventet. Det er bedt om reviderte tilbud i prosjektet. Disse ble mottatt i desember. Entreprenør er kontrahert. Forventet ferdigstillelse er september 2016. Prosjektet forventes levert innenfor budsjett. Det er innvilget spillemidler på 1,2 mill. kr til prosjektet.

Kunstprosjekt St. Maries plass

Skulptur og park skal være ferdigstilt til 17. juli 2016. Avduking skal foretas på Olsok. Det er mottatt 5 mill. kr i gave fra Sparebankstiftelsen til prosjektet.

Gang og sykkelbru over Glomma.

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Innkommende tilbud på brukonstruksjonen «Stram Line» oversteg kommunens budsjett på 28,5 mill. kr med ca. 36,5 mill. kr. Plan og økonomiutvalget vedtok den 28.8.2014 at konkurransen avlyses og at en alternativ bruløsning utredes. Rådmannen la frem et alternativ med buebru til en kostnad på 38 mill. kr som bystyret 07.05.15 vedtok å gjennomføre. Ny konkurranse gjennomføres vår 2016. Forventet oppstart er høst 2016. Forventet ferdigstillelse er i løpet av vår 2017. Belønningsmidler vil stå for hoveddelen av finansieringen

Sindingsvei vann/avløp- separering

Prosjektet ble ferdigstilt desember 2015. Det siste asfaltlaget ble lagt vår 2016. Det gjenstår noe arbeid med kantstein. Det er bevilget 9,5 mill. kr til prosjektet. Prosjektet er innenfor budsjett.

Klavestadhaugen/Sandbakken vann/avløp – separering.

Prosjektering er igangsatt. Klavestadhaugen/Sandbakken er delt opp i 3 etapper mens Sandbakken består av 1 etappe. Det er avsatt 71 mill. kr i HP 2016-2019. Oppstart etappe 1 er beregnet mai 2016. Prosjektering etappe 2 påbegynnes mai 2016.

Vann og avløpsledning Bryggeriet – Elvestad/Isefoss/Brusemyr (Nipa)

Det er det avsatt 117,4 mill. kr i HP 2016-2019. Prosjektet består av flere underetapper. Forprosjekt for hele prosjektet er gjennomført. Detaljprosjektering er igangsatt. Forventet anleggsarbeid høst 2016. Det er avdekket særdeles vanskelige grunnforhold i Glengshølen, noe som vil resultere i høyere kostnader enn budsjettet. Det blir lagt frem egen politisk sak om dette.

Avløpsledning Grålum - Brevikbekken

Det er bevilget 12 mill. kr til prosjektet. Prosjektet er ferdigstilt, noen kostnader gjenstår. Det forventes et mindreforbruk på 2 mill. kr.

Avløpsledning Hannestad- Brevikbekken

Det er bevilget 0,8 mill. kr til en utredning. Pga. usikkerhet angående trasevalg Rv. 109 er prosjektet foreløpig utsatt.

Vann og avløpsledning Guslund-Høk

Det er totalt bevilget 6,6 mill. kr til prosjektet. På grunn av dårlige grunnforhold er det forventet en total kostnad på 9,6 mill. kr.

Oppgradering av administrasjonsbygg

Arbeidene er i slutfasen. Ferdigstilles i løpet av 2016 innenfor budsjett på 46 mill. kr.

Salg av kommunal eiendom

I 1. tertial er det regnskapsført salgsinntekter for salg av kommunal eiendom på ca. 5 mill. kr. Dette er restinnbetaling fra salg av Vartun på 3 mill. kr, samt 2 mill. kr i innløsning av grunn.

Boligfelt Kløvningsten

Det er bevilget 20 mill. kr til boligfelt på Kløvningsten. Området består av to felt. Felt B14, 15 og 16 består av 26 eneboligtomter som er ferdig opparbeidet. Tomtene har vært svært ettertraktet i markedet og per 1. tertial 2016 er alle tomtene solgt. Det andre feltet, B3, er regulert for konsentrert bebyggelse og vil bli lagt ut i markedet med målgruppe mindre entreprenørbedrifter / tømrerbedrifter. Prosjektet er blitt noe dyrere enn prosjektert, og det er behov for 2 mill. kr ekstra for å gjøre felt B3 ferdig.

Rehabilitering av Alvim renseanlegg og nytt slambygg

Prosjektet er forsinket da utstyr i det nye slambygget havarete under testing med vann i anlegget. Forventet sluttkostnad for prosjektet er 121 mill. kr, noe som er 8 % mer enn opprinnelig budsjett. Arbeidene forventes ferdigstilt i løpet av 2016.

Gågata

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Arbeidet i det alt vesentligste avsluttet ultimo november 2015 iht. planlagt framdrift, kunstnerisk utsmykning gjennomføres vår 2016. Forventet sluttkostnad er 27 mill. kr. Merforbruket skyldes i hovedsak betydelig økt omfang av elektroarbeider som er generert gjennom avdekking av en rekke uregistrerte kabler i grunn.

Tjenestemål

Tjenestemål		
Enhet/tjeneste	Resultat	Ambisjon
Enhet Eiendom		
Mål: God økonomistyring for investeringer		
Gjennomsnittlig avvik mellom budsjett og regnskap for avsluttede investeringsprosjekter		0 %
Enhet kommunalteknikk		
Mål: Hygienisk trygt, godt og nok vann		
Antall alvorlige avvik fra drikkevannsforskriften		0 stk.
Antall timer avbrudd per innbyggere per år		< 1 time
Mål: Gode avløpssystemer		
Antall tilbakeslag (kloakk i kjeller)		< 10 stk.
Mål: Fungerende innsamlingsordning for husholdningsavfall		
Antall klager / antall tømminger		< 0,1 %
Enhet Sarpsborg brannvesen		
Mål: Godt brann- og ulykkesforebyggende arbeid		
Andel feiing og tilsyn i bolig		100 %
Målrettet informasjonsarbeid om forebyggende brannsikkerhet		3 000 pers.
Andel tilsyn med særskilte brannobjekter (§ 13 bygg)		100 %

Brukerresultater på kommuneområde rapporteres ved årsslutt. Ny forskrift om brannforebygging som trådte i kraft 1. januar i år medfører at krav om tilsyn i konkrete intervaller bortfaller. I samsvar med intensjonen i ny forskrift så vil det være mer fokus på informasjon og opplæring, knyttet opp mot våre risikoobjekter. Det er derfor ikke funnet formålstjenlig at det gjennomføres tilsyn med alle §13 bygg i 2016.

Investeringsoversikt

Kolonne forklaring:

- Pågående investeringsprosjekter per 1. tertial 2016:** Prosjektet/delprosjekt navn, sortert etter tjenestegruppe.
- Regnskap 1. tertial 2016:** Akkumulert utgiftsregnskap, uavhengig av år.
- Bevilget per 1. tertial 2016:** Akkumulert utgiftsbevilgning, uavhengig av år.
- Budsjett og HP-> 2019:** Akkumulert utgiftsbevilgning og avsetning gjort i vedtatt HP frem til 2019.
- Forventet sluttkostnad:** Forventet sluttkostnad for prosjektet.
- Forventet økonomisk avvik:** «Budsjett og HP -> 2019» minus «Forventet sluttkostnad». For prosjekter som avsluttes er dette konstatert mer(-) eller mindre(+) forbruk
- Inndekning:** Merknad for hvordan evt. merforbruk for prosjektet er foreslått finansiert.
- Forventet økonomisk sluttdato:** Dato for når prosjektet kan forventes avsluttes.

Pågående investeringsprosjekter per 1.tertial	Regnskap totalt per 1.tertial 2016	Bevilget per 1.tertial 2016	Budsjett og HP -> 2019	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde samfunn							
Kultur							
Nytt friidrettsanlegg Kalnes	32 189 158	36 400 000	36 400 000	33 000 000	3 400 000		30.06.2016
Skateanlegg	5 541 684	6 000 000	6 000 000	6 000 000			31.12.2016
Sarpsborg stadion - diverse utbedringer	157 471	300 000	300 000	300 000			31.12.2016
Skulptur "Olavssøylen"	547 009	1 100 000	1 100 000	1 100 000			31.12.2016
Sarpsborg scene- helhetlig plan fase 1	0	9 100 000	9 100 000	15 100 000		HP 2017-2020	31.12.2017
Sarpsborg scene underetasje	617 602	3 000 000	3 000 000	3 000 000			30.06.2017
Kunstisbanen, oppgradering av baneanlegg	12 516 764	15 000 000	15 000 000	15 000 000			31.12.2016
Sandbakken idrettsarena	109 131	2 000 000	67 000 000	67 000 000			31.12.2019
Tilpasninger idrettsbygg	14 424	500 000	3 500 000	500 000			Avsluttes årlig
Kulturskole/bibliotek	1 814 773	2 300 000	2 300 000			Under utredning	
Robert Normann skulptur	0	500 000	500 000	500 000			31.12.2016
Sarpsborg sentrum - Orienteringskart	0	177 000	177 000	177 000			31.12.2016
Kirken							
Kirkegårdskapasitet, utredning	296 263	500 000	500 000	500 000			31.12.2016
Brannsikring el-anlegg	22 026	700 000	700 000	700 000			31.12.2016
Opparbeidelse av gravlund Hafslund	10 282 527	35 000 000	35 000 000	35 000 000			31.12.2017
Utbedring av kirketak	0	0	5 000 000				31.12.2018
Rehabilitering av orgel Sarpsborg kirke	2 698 581	4 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2016
Utvidelse av Tune kirkegård	0	0	4 000 000	4 000 000			31.12.2017
Restaurering av grøntarealer og kulturminner	0	150 000	600 000	150 000			Avsluttes årlig
Maskiner og utstyr	0	500 000	2 000 000	500 000			Avsluttes årlig
Kartlegging av utbedringsbehov kirkebygg	0	500 000	500 000	500 000			31.12.2016
Plan og samfunnsutvikling							
Kommunedelplan ny bru over Sarpsfossen	6 873 492	8 000 000	8 000 000	8 000 000			31.12.2018
Vannmiljø	0	500 000	500 000	500 000			31.12.2016
Hovedveinett for sykkel	275 558	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2016
Planmidler tverrforbindelse fv.109 og Alvim	399 990	3 400 000	3 400 000	3 400 000			31.12.2017
Planmidler Vingulmorkveien- Torbekk	177 662	4 200 000	5 200 000	5 200 000			31.12.2017
Felles regional parkeringspolitikk (belønningsmidler)	102 198	1 400 000	1 400 000	1 400 000			31.12.2016
Tiltaksplan Tunevannet og Isesjø	350 634	3 500 000	3 500 000	3 500 000			31.12.2016
Reguleringsplan veiløsning Grålum	0	500 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2019
Kommunedelplan Sannesund - Greåker	0	300 000	300 000	300 000			31.12.2016
Tiltaksplan Isesjø og andre vannforekomster	0	0	1 500 000	1 500 000			31.12.2020

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter per 1.tertial	Regnskap totalt per 1.tertial 2016	Bevilget per 1.tertial 2016	Budsjett og HP -> 2019	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde velferd							
Kompetansesenter rus og psykisk helse							
Bofellesskap med bemanning - psykiatriboliger	0	0	5 000 000			Under utredning	31.12.2020
Omsorgstjenester							
Velferdsteknologi	0	2 000 000	5 000 000	2 000 000			Avsluttes årlig
Nødstrøm sykehjem	4 869 077	5 700 000	5 700 000	5 700 000			31.12.2016
Gamle Haugvoll - rivning/rehabilitering	512 359	6 000 000	6 000 000	6 000 000			31.12.2017
Rehabilitering og oppgradering av Sarpsborg sykehus	190 316 175	202 000 000	202 000 000	202 000 000			31.12.2017
Rehabilitering av deler av sidefløy Sarpsborg helsehus til fysio- og ergoterapi	548 240	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2018
Inventar og utstyr	301 764	3 000 000	12 000 000	3 000 000			Avsluttes årlig
Sykesignalanlegg sykehjem/bofellesskap	2 171 890	8 500 000	8 500 000	8 500 000			31.12.2016
Bolig og omsorg							
Radonutbedring	19 981	750 000	750 000	750 000			31.12.2016
Infrastruktur Bodalsjordet	541 197	8 000 000	8 000 000	8 000 000			31.12.2018
Modulbaserte boliger (permanente)	1 142 544	12 000 000	12 000 000	12 000 000			31.12.2018
Bodalsjordet (12 leiligheter)	719 097	27 000 000	30 000 000	30 000 000			31.12.2018
BH- Diverse planleggings- og reguleringsarbeid	115 915	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Boligsosial handlingsplan	1 400 992	13 000 000	43 000 000	13 000 000			Avsluttes årlig
Boveiledning							
Utbygging Lunstikka	123 587	1 500 000	7 000 000	7 000 000			31.12.2018
12 boliger i bofellesskap Værn	1 889 052	13 000 000	55 000 000	55 000 000			31.12.2020
Kommuneområde organisasjon							
Kommunikasjon og service							
Kommunedelplan kommunikasjon	1 434 275	4 058 634	5 358 634	4 058 634			Avsluttes årlig
Kommunedelplan kommunikasjon- skilt og profilering	0	100 000	400 000	400 000			31.12.2023
Kommunedelplan kommunikasjon- omdømme	0	0	200 000	200 000			31.12.2023
Fiberlinjer og tilhørende utstyr	0	850 000	3 850 000	850 000			Avsluttes årlig
Fiberlinje og tilhørende utstyr Hafslundsøy	0	250 000	1 750 000	1 750 000			31.12.2018
Fiberlinje Sandbakken -Skjeberg	0	100 000	700 000	700 000			31.12.2018
Sikkerhetsløsning IKT	0	0	2 700 000	0			31.12.2017
Sentrale IKT-løsninger	464 330	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Lisenser fellessystemer	35 455	500 000	2 700 000	500 000			Avsluttes årlig
Audiovisuelt utstyr	1 286	100 000	400 000	100 000			Avsluttes årlig
Elektroniske skjemaer	7 168	100 000	400 000	100 000			Avsluttes årlig
Videreutvikling Sarpsborg.com	0	400 000	1 600 000	400 000			Avsluttes årlig
Videreutvikling sak og arkivsystem	-3 881	100 000	600 000	100 000			Avsluttes årlig
Videreutvikling byggesaksarkiv	0	700 000	3 000 000	700 000			Avsluttes årlig
Videreutvikle intranett og søkeløsning	20 006	400 000	1 600 000	400 000			Avsluttes årlig
Fjernarkiv	0	800 000	1 600 000	800 000			31.12.2017
Arbeidsgiver							
Videreutvikling av elektroniske personalsystemer	246 263	1 600 000	4 600 000	4 600 000			31.12.2019
Økonomi							
Salg av aksjer i Rekom AS	0	-400 000	-400 000	-400 000			30.06.2016
Egenkapitalinnskudd KLP	0	10 200 000	40 800 000	10 200 000			Avsluttes årlig
Nye felles fagsystemer	0	500 000	2 000 000	500 000			Avsluttes årlig

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter per 1.tertial	Regnskap totalt per 1.tertial 2016	Bevilget per 1.tertial 2016	Budsjett og HP -> 2019	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde oppvekst							
Grunnskole, SFO og grunnskoleopplæring for voksne							
Ny sentrumsskole, Sandesundveien	273 582 719	293 700 000	293 700 000	296 700 000	-3 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2017
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2013-2016	21 924 399	25 000 000	25 000 000	25 000 000			31.12.2016
Handlingsprogram IKT skoler og barnehager 2017-2020	0	0	10 500 000	10 500 000			31.12.2020
Kapasitetstiltak skole	0	2 300 000	10 800 000	2 300 000			Avsluttes årlig
Nye lokaler Avdeling studio	43 001	4 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2017
Utrede gymkapasitet Hafslund barne og ungdomsskole	0	500 000	500 000	500 000			31.12.2016
Utredning og utbedring av arbeidsplasser ved skolene	0	5 000 000	24 000 000	24 000 000			31.12.2019
Forprosjekt skole vest	0	0	1 500 000	1 500 000			31.12.2017
Forprosjekt Tindlund til kun barneskole	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Omgiøre Alvimhaugen BH til skolelokaler	0	0	6 200 000	6 200 000			31.12.2019
Kunstgressflate Alvim	248 895	0	0	0		Tilskudd	31.12.2016
Barnehage							
Lekeapparater barnehager	300 858	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2016
Nye Tindlund barnehage	44 513 336	45 200 000	45 200 000	45 200 000			30.06.2016
Rehabilitering av barnehager	4 438 943	9 000 000	9 000 000	9 000 000			31.12.2017
Ny permanent barnehage -Sandbakken	50 792 685	50 600 000	50 600 000	50 800 000	-200 000	Ved prosjektavslutning	30.06.2016
Ny Hafslundsøy barnehage	40 934 977	43 000 000	43 000 000	43 000 000			31.12.2016
Ny barnehage sentrum	6 273 012	56 000 000	58 000 000	58 000 000			31.12.2018
Ny barnehage Skjeberg	1 363 330	2 036 178	22 036 178	22 036 178			31.12.2018
Forprosjekt ny barnehage Alvim	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Barnevern							
Etablering av familiesenter	4 997 301	5 500 000	5 500 000	5 500 000			30.06.2017
Kommuneområde teknisk							
Park							
Kulås, opprustning av toaletter	732 100	1 500 000	1 500 000	1 500 000			31.12.2017
Brygge og turvei Glengshølen	95 079	4 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2017
1000-års stien/opprustning innfartsårer	3 840 119	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2016
Kulås, vannskulptur	2 042 535	3 800 000	3 800 000	3 800 000			31.12.2017
Kulås Amfi	19 152 570	20 000 000	20 000 000	20 000 000			31.12.2017
Kunstpark på St. Maries plass (Gave)	3 173 974	5 000 000	5 000 000	5 000 000			30.06.2017
Opprustning parker og plasser	252 996	1 500 000	6 000 000	1 500 000			Avsluttes årlig
Joggesti og idrettspark i Kulås	0	1 200 000	1 200 000	1 200 000			31.12.2017
Vann							
Uforutsette prosjekter vann	2 598	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Vannledningsnett							
Vannforsyning til Nøs, innenfor tomtgrense	-487 065	0	0	0		100% refusjon fra sykehuset	30.06.2016
Vannledning Øvre Lande/Bakkeli	5 214 323	5 000 000	5 000 000	5 300 000	-300 000	Ved prosjektavslutning	30.06.2016
Vannledning Sindingsvei	1 337 819	2 250 000	2 250 000	2 250 000			31.12.2016
Vannledning Guslund - Høk	2 703 558	2 800 000	2 800 000	4 300 000	-1 500 000		31.12.2016
Vannledning Tarris - Huken	3 425 157	4 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2016
Vannledning Furuholmen - Varteigveien	52 617	2 100 000	2 100 000	2 100 000			31.12.2017
Vannledning ny gangbru Hafslundsøy - Opsund	222 879	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2018
Vannledning Surfellingen	0	750 000	750 000	750 000			31.12.2016
Vannledning Brunsby - Bøkryset	125 600	2 200 000	2 200 000	2 200 000			31.12.2017
Vannledning Bøkryset - Brenneveien	130 964	2 200 000	2 200 000	2 200 000			31.12.2017
Vannledning Varteigveien - Kinndalveien	117 741	1 700 000	1 700 000	1 700 000			31.12.2017

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter per 1.tertial	Regnskap totalt per 1.tertial 2016	Bevilget per 1.tertial 2016	Budsjett og HP -> 2019	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde teknisk							
Vannledningsnett							
Vannledning Baterød- Elvestad (Nipa)	646 889	14 000 000	36 000 000	36 000 000			31.12.2018
Vannledning Elvestad-Brysemyr (Nipa)	0	0	9 000 000	9 000 000			31.12.2019
Vannledning Elvestad-Kampenes (Nipa)	0	0	3 700 000	3 700 000			31.12.2019
Vannledning Sikkeldsveien - Lindemarkveien	0	0	1 500 000	1 500 000			30.06.2018
Vannledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	34 144	1 000 000	12 000 000	12 000 000			31.12.2018
Vannledning Klavestadhaugen (separering)	187 847	8 000 000	24 000 000	24 000 000			31.12.2019
Vannledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	0	0	10 500 000	24 500 000		HP 2017-2020	31.12.2020
Sanering Olsokveien	0	4 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2018
Separering Ringgt/Krusesgt/Tordensgt/Dovregata	0	0	3 600 000	3 600 000			31.12.2019
Separering Albert Moskausv/Sarpsborgvn	0	0	2 700 000	2 700 000			31.12.2019
Separering Lundgårds vei	0	0	1 800 000	1 800 000			31.12.2019
Separering Brusevoldbekken (sone 404)	0	0	8 500 000	8 500 000			31.12.2020
Separering Kalabekken	0	0	15 000 000	15 000 000			31.12.2019
Separering Hafslundskogen	0	0	1 000 000	7 500 000		HP 2017-2020	31.12.2020
Avløpstiltak Guslund/Hauge/Bede	0	0	2 500 000	2 500 000			31.12.2020
Vannledning Maugestensveien- Finnstad 1.e	0	0	1 800 000	1 800 000			31.12.2019
Vannledning Maugestensveien- Finnstad 2.e	0	0	2 200 000	2 200 000			31.12.2019
Vannledning rv.109	0	400 000	37 900 000			Under utredning	
Vannledning Pellygata	0	0	10 000 000	10 000 000			31.12.2019
Spredt bebyggelse vann Solli/Vister anl. 6,12,13,16	0	0	4 000 000	4 000 000			31.12.2020
Tekniske installasjoner vann							
Trykkforsterker Gaupefaret, ombygging av ventilammer Grålum	3 311 018	3 500 000	3 500 000	3 500 000			30.06.2016
Oppgradering trykkforsterkere Opstadveien	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2016
Oppgradere trykkforsterkere Hasleåsen	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Oppgradere trykkforsterkere Hevingen	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Nytt vannverk Isesjø/kapasitetsøkning Baterød	0	0	500 000	500 000			08.01.2019
Avløp							
Uforutsette prosjekter avløp	93 083	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Avløpsnett							
Avløpsledning til Nøs, innenfor tomtegrense	606 075	0	0	0		100% refusjon fra sykehuset	30.06.2016
Separering Øvre Lande/Bakkeli	12 169 029	15 000 000	15 000 000	15 000 000			30.06.2016
Utløpsledning Sannesund	5 054 632	6 654 569	6 654 569	6 654 569			31.12.2016
Ny ledning Tarris -Huken	2 663 857	3 936 206	3 936 206	3 936 206			31.12.2016
Sindings vei separering	6 899 554	7 250 000	7 250 000	7 250 000			31.12.2016
Avløpsledning Nylandsveien	1 201 060	1 500 000	1 500 000	1 500 000			31.12.2016
Avløpsledning Grålum- Brevikbekken	9 620 173	12 000 000	12 000 000	10 000 000	2 000 000		31.12.2016
Avløpsledning Baneveien - Nordbergveien	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2017
Avløpsledning ny Gangbru Hafslundsøy- Opsund	82 059	3 000 000	3 000 000	3 000 000			31.12.2018
Avløpsledning Surfellinggen	0	750 000	750 000	750 000			31.12.2016
Avløpsledning Hannestad- Brevikbekken (fv.109)	740 057	800 000	800 000			Under utredning	
Avløpsledning Bryggeriet- Elvestad (Nipa)	205 757	8 600 000	8 600 000			Vanskelige grunnforhold, egen bystyre sak.	31.12.2018
Avløpsledning Elvestad- Kampenes (Nipa)	161 344	2 000 000	15 400 000	15 400 000			31.12.2019
Avløpsledning Elvestad- Isefoss (Nipa)	34 144	1 000 000	12 000 000	12 000 000			31.12.2018
Avløpsledning Tunejordet Vest	262 473	7 000 000	17 000 000	17 000 000			31.12.2018
Sanering Olsokveien	28 000	4 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2018
Separering Ringgt/Krusesgt/Tordensgt/Dovregata	0	0	3 600 000	3 600 000			31.12.2019
Separering Albert Moskausv/Sarpsborgvn	0	0	2 700 000	2 700 000			31.12.2019

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter per 1.tertial	Regnskap totalt per 1.tertial 2016	Bevilget per 1.tertial 2016	Budsjett og HP -> 2019	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde teknisk							
Avløpsnett							
Separering Lundgårdsvei	0	0	1 800 000	1 800 000			31.12.2019
Avløpsledning Klavestadhaugen (separering)	756 179	7 000 000	26 000 000	26 000 000			31.12.2019
Avløpsledning Klavestadhaugen-Sandbakken (separering)	0	0	10 500 000	10 500 000			31.12.2019
Avløpsledning Elvestad-Brysemyr (Nipa)	0	0	9 000 000	9 000 000			31.12.2019
Avløpsledning Elvestad-Kampenens (Nipa)	0	0	3 700 000	3 700 000			31.12.2019
Separering Brusevoldbekken	0	0	8 500 000	8 500 000			31.12.2020
Separering Kalabekken	0	0	15 000 000	15 000 000			31.12.2019
Separering Hafslundskogen	0	0	1 000 000	7 500 000		HP 2017-2020	31.12.2020
Avløpstiltak Guslund/Hauge/Bede	0	0	2 500 000	2 500 000			31.12.2020
Separeringsledning Dovresgt-Torsbekkdalen	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Påkoblingsledning Hasle til sjøledning Elvestad (Nipa)	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2020
Avløpsledning rv.109	0	400 000	37 900 000			Under utredning	
Avløpsledning Pellygata	0	0	10 000 000	10 000 000			31.12.2019
Tekniske installasjoner avløp							
Forprosjekt stasjonsbyen avløp KP 415	97 269	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2016
Oppgradering avløpspumpestasjoner	1 875 928	4 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2016
KP 018 Torsbekkdalen	3 259 766	8 000 000	8 000 000	8 000 000			31.12.2016
Oppgradering av Alvim renseanlegg	120 262 821	118 000 000	118 000 000	121 000 000	-3 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2016
Oppgradering avløpspumpestasjoner inkl. gamle Alvim RA	5 352 585	9 000 000	9 000 000	9 000 000			31.12.2016
Pumpestasjon Elvestad (Nipa)	23 744	4 000 000	7 000 000	7 000 000			31.12.2017
Oppgradering avløpspumpestasjoner	311 747	3 000 000	9 000 000	3 000 000			Avsluttes årlig
Avløp spredt bebyggelse							
Trykkavløp Guslund - Høk inkl. pumpestasjon	3 979 709	3 800 000	3 800 000	5 300 000	-1 500 000		31.12.2016
Trykkavløp Rønneid	6 020 881	7 000 000	7 000 000	7 000 000			31.12.2016
Lundeveien-Moene	138 989	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Brunsbys - Bøkrisset	87 430	3 400 000	3 400 000	3 400 000			31.12.2017
Bøkrisset - Brenneveien	131 489	3 600 000	3 600 000	3 600 000			31.12.2017
Furuholmen - Varteigveien	68 367	3 900 000	3 900 000	3 900 000			31.12.2017
Varteigveien - Kinnalsveien	94 995	2 600 000	2 600 000	2 600 000			31.12.2017
Bråtenåsen- Bergbykroken	0	0	1 800 000	1 800 000			31.12.2018
Sikkelandsveien - Lindemarkveien	0	0	2 300 000	2 300 000			31.12.2018
Iseveien - Kampenes	0	0	1 400 000	1 400 000			31.12.2018
Maugestensveien- Finnestad 1.e	0	0	2 700 000	2 700 000			31.12.2019
Maugestensveien- Finnestad 2.e	0	0	3 500 000	3 500 000			31.12.2019
Spredt bebyggelse Solli/Vister anl. 6,12,13,16	0	0	8 000 000	8 000 000			31.12.2020
Avfallsbehandling							
Nedgravde containere for avfall i sentrum	1 793 811	1 988 797	1 988 797	1 988 797			31.12.2016
Ombygging hjullastergarasje	576 827	700 000	700 000	700 000			31.12.2016
Utvidelse av mottak for farlig avfall	123 309	1 300 000	1 300 000	1 300 000			31.12.2016
Nedgravde løsninger for avfall	0	2 000 000	6 000 000	2 000 000			Avsluttes årlig
Innsamling av hageavfall (beholdere)	0	500 000	1 500 000	500 000			Avsluttes årlig

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter per 1.tertial	Regnskap totalt per 1.tertial 2016	Bevilget per 1.tertial 2016	Budsjett og HP -> 2019	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde teknisk							
Samferdsel							
Ellipser Sarpsborg torg	609 774	610 000	610 000	610 000			31.12.2016
Oppgradering av veilys private veier	1 156 026	2 500 000	2 500 000	2 500 000			31.12.2016
Rehabilitering av p-plasser/p-automater	2 893 493	5 000 000	5 000 000	5 000 000			31.12.2016
Gågate redusert konsept	26 953 380	25 000 000	25 000 000	27 000 000	-2 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2016
Opsund bru gang og sykkelvei	4 120 130	23 000 000	38 000 000	38 000 000			31.12.2018
Gang, sykkel og kollektiv sentrum - inkl. Pellygata	892 654	3 000 000	13 000 000	13 000 000			31.12.2018
Gang og sykkelvei rute 3 sentrum	728 822	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2016
Boligsoneparkering plasser og automater	269 923	2 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2018
Universell utforming av bysentrum	4 736 823	4 800 000	7 400 000	7 400 000			31.12.2018
Gang og sykkelveier inkl. gatelys (Sykkelbyen Nedre Glomma)	1 628 625	2 500 000	3 500 000	3 500 000			31.12.2018
Skjebergbekken bru	0	4 000 000	4 000 000	4 000 000			31.12.2017
Oppgradering av kommunale veier	-137 191	13 900 000	50 300 000	13 900 000			Avsluttes årlig
Oppgradering Bjerkeveien	0	2 600 000	2 600 000				31.12.2016
Oppgradering Olsokveien	0	0	5 000 000				31.12.2017
Oppgradering Ringgt/Krusesgt./Tordensgt/Dovregata	0	0	3 600 000				31.12.2017
Oppgradering Albert Moskausv.	0	0	2 700 000				31.12.2018
Oppgradering Lundegårdsvei	0	0	1 800 000				31.12.2019
Universell utforming av bussholdeplasser	84 197	900 000	3 600 000	900 000			Avsluttes årlig
Gatelys tiltak og dataprogram	0	5 300 000	14 400 000	5 300 000			Avsluttes årlig
Veidel av hovedplan vann og avløp	0	4 000 000	16 000 000	4 000 000			Avsluttes årlig
Trafikksikkerhetstiltak (trygge skoleveier/fartsbegrensende tiltak)	26 100	5 000 000	20 000 000	5 000 000			Avsluttes årlig
Brannvesenet							
Nytt øvingsområde brannvesen	175 110	500 000	500 000	500 000		Under utredning, evt. samarbeid med andre kommuner	
Verksted og transport							
Biler og maskiner, vann og avløp	129 728	4 200 000	8 700 000	4 200 000			Avsluttes årlig
Biler og maskiner vei/grønt	427 558	3 200 000	8 500 000	3 200 000			Avsluttes årlig
Traktor Sarpsborg stadion	0	0	700 000	700 000			31.12.2019
Biler maskiner og annet teknisk utstyr verksted/transport/vaskeri	3 488 707	6 000 000	21 000 000	6 000 000			Avsluttes årlig
Feiebil	0	0	2 200 000				31.12.2019
Biler og maskiner renovasjon	0	3 500 000	8 400 000	3 500 000			Avsluttes årlig
Salg av biler og maskiner	-435 000	-100 000	-400 000	-600 000	200 000		Avsluttes årlig
Byggesak-landbruk og kart							
Utstyr kart og oppmåling	0	0	500 000	500 000			31.12.2017
Eiendom							
Oppgradering av administrasjonsbygg	44 346 266	46 000 000	46 000 000	46 000 000			31.12.2016
Nytt nødstrømaggregat Sarpsborg Rådhus	674 559	600 000	600 000	900 000	-300 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2016
Oppgradering av låssystemer	181 965	500 000	500 000	500 000			31.12.2016
Kjøling Borgen sykehjem og SD-anlegg	2 042 455	1 700 000	1 700 000	2 200 000	-500 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2016
Borgen skole, etterisolere	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Nytt kjøleanlegg Tingvoll sykehjem	35 037	700 000	700 000	700 000			31.12.2017
Tingvoll sykehjem, SD (sentral driftsstyring) anlegg	301 447	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2016
Ventilasjon Varteig Gymsal	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2017
Ventilasjon Lande Skole, kjøkken og SD-anlegg	0	600 000	600 000	600 000			31.12.2017
Hafslundøy skole, SD-anlegg	0	700 000	700 000	700 000			31.12.2017
Fritznerbakken barnehage varmpumpe	0	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017
Hafslund skoler varmpumpe	45 125	2 200 000	2 200 000	2 200 000			31.12.2017
Fyrrom Kurland skole	7 125	1 000 000	1 000 000	1 000 000			31.12.2017

1. TERTIALRAPPORT 2016 – SARPSBORG KOMMUNE

Pågående investeringsprosjekter per 1.tertial	Regnskap totalt per 1.tertial 2016	Bevilget per 1.tertial 2016	Budsjett og HP -> 2019	Forventet sluttkostnad	Forventet økonomisk avvik	Inndekning	Forventet økonomisk sluttdato
Kommuneområde teknisk							
Eiendom							
Valaskold barnehage SD-anlegg og ventilasjon	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2017
Tune adm.bygg 2 ventilasjon	0	0	2 000 000	2 000 000			31.12.2018
Tune adm.bygg oppgradere fyrrrom	0	0	1 000 000	1 000 000			31.12.2018
Borgen skole, SD-anlegg	0	0	350 000	350 000			31.12.2018
Ullerøy skole, SD-anlegg og ventilasjon	0	0	800 000	800 000			31.12.2019
ENØK Styrings-og varslingsanlegg	0	0	10 000 000	10 000 000			31.12.2019
Jelsnes skole, SD-anlegg	0	0	300 000	300 000			31.12.2018
Sarpsborg rådhus, SD-anlegg og ventilasjon	0	0	15 000 000	15 000 000			31.12.2020
Rehabilitering og sikring av bygg	0	0	6 000 000	0			Avsluttes årlig
Heiser	2 365 851	2 900 000	7 400 000	2 900 000			Avsluttes årlig
Forskriftskrav (Brann, legionella m.m)	67 540	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Universell utforming kom. bygg	16 000	1 000 000	4 000 000	1 000 000			Avsluttes årlig
Rehabiliterer Sarpsborghallen- svømmehall	0	0	4 000 000	4 000 000			31.12.2018
Rehabilitering av tak Sarpsborg rådhus	0	0	5 000 000	5 000 000			31.12.2018
Ventilasjons anlegg Borgen skole	0	0	750 000	750 000			31.12.2017
Kjøp av Tune administrasjonsbygg	49 490 000	51 000 000	51 000 000	51 000 000			31.12.2016
Overtagelse av eiendommer fra Borregaard	17 971 090	18 000 000	18 000 000	19 000 000	-1 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2016
Kjøp av eiendom BNE	149 729 021	150 900 000	150 900 000	150 900 000			31.12.2016
Opparbeidelse næring- og boligfelt Kløvningsten	16 556 311	20 000 000	20 000 000	22 000 000	-2 000 000	Ved prosjektavslutning	31.12.2016
Opparbeidelse tomter Brusemyrveien	45 512	500 000	500 000	500 000			31.12.2016
Salgsinntekter Brusemyrveien	0	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000			31.12.2016
Regulering og opparbeidelse Tune senter II	280 707	10 500 000	30 500 000	30 500 000			31.12.2019
Arkivdepot for IKA Østfold ved Skjeberg administrasjonsbygg	15 125 622	15 500 000	15 500 000	15 500 000			31.12.2016
Overtakelse av Ungdomshallen	8 386 837	9 500 000	9 500 000	9 500 000			31.12.2016
Vant i Sparta amfi og ungdomshallen	0	4 500 000	4 500 000	4 500 000			31.12.2017
Salg av parsell Guslundåsen gnr 1099 bnr 85	0	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000			31.12.2016
Regulering boligfelt Maugesten	0	500 000	500 000	500 000			31.12.2018
Regulering / utvikling Yvenåsen	362 517	4 000 000	21 000 000	21 000 000			31.12.2018
Salgsinntekter Kampenes/Holteskogen	0	-12 500 000	-12 500 000	-12 500 000			31.12.2018
Salgsinntekter Kløvningsten	-25 400 963	-27 000 000	-36 000 000	-36 000 000			31.12.2020
Salgsinntekter Yvenåsen	0	0	-25 000 000	-25 000 000			31.12.2020
Salgsinntekter Tune senter II	0	0	-20 000 000	-20 000 000			31.12.2020
Salg av kommunal eiendom	-5 053 240	-20 000 000	-60 000 000	-20 000 000			Avsluttes årlig
Strategisk oppkjøp og utvikling av eiendom	3 137 168	6 500 000	56 500 000	6 500 000			Avsluttes årlig
Flytting av travpark og utvikling av boligområde på Kala	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000			31.12.2018
Regulering og prosjektering av boligområde og næringspark Kløvningsten (B4, N4-N6)	0	2 000 000	2 000 000	2 000 000			31.12.2017
Kjøp av tomt Rudskogen	835 591	4 600 000	4 600 000	4 600 000			31.12.2016
<i>For større prosjekter er forventet økonomisk sluttdato 18 mnd. etter at investeringen er tatt i bruk</i>							